

Gazeta Politechniki

styczeń 2001
(85)

1

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

Inwestycja XXI wieku - s. 2

Studia doktoranckie na WBMiL - s. 3

Jubileusze - Profesor Andrzej Jarominiak - s. 8

*Wspomnienie
o Profesorze Janie Madejskim - s. 11*

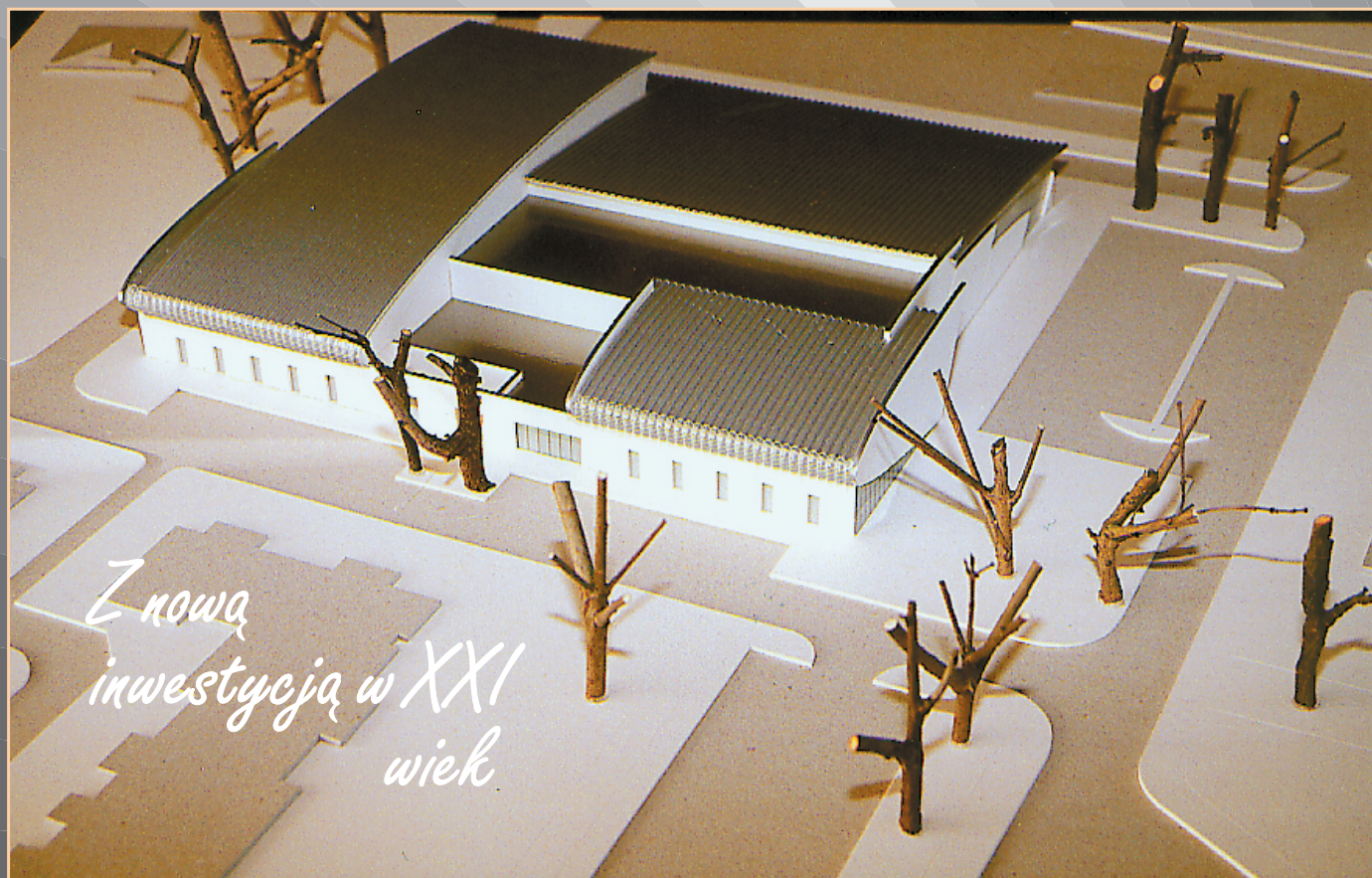
Konferencje - Sympozja - Seminaria - s. 16

Akademicki Klub Lotniczy PRz - s. 22

50 LAT

Wyższego Szkolnictwa
Technicznego w Rzeszowie
1951-2001

*Z nową
inwestycją w XXI
wiek*

Inwestycja XXI wieku

JM Rektor - prof. T. Markowski prezentuje koncepcję przestrzenną. Z lewej: Prezes UKFiS Mieczysław Nowicki.

Od lewej: Jerzy Szczerbaty i Krzysztof Usielski dyskutują nad prezentowanymi przez architekta rozwiązaniami.

Widoczna na okładce makieta to wizja kolejnej - bliskiej zresztą realizacji - inwestycji Politechniki Rzeszowskiej, niewątpliwie na miarę XXI wieku.

Centrum Sportowo-Dydaktyczne Politechniki Rzeszowskiej usytuowane zostanie przy ul. Poznańskiej na terenie naszego osiedla studenckiego. W skład kompleksu wejdzie basen z niecką i 10,5-metrową wieżą do skoków, spełniający olimpijskie wymogi 8-torowy basen o dł. 25 m.b., brodzik do nauki pływania, hala sportowa dobudowana do już istniejącej, kryte korty tenisowe, sauny, siłownie, sale do ćwiczeń, a także bar, restauracja, kawiarnia. Koncepcję programowo-przestrzenną opracowali architekci z firmy "TEAM" s.c. z Buska-Zdroju.

Inwestycja włączona została do "Programu rozwoju bazy sportowej województwa podkarpackiego na lata 2000-2003", pomoc finansową przyrzekł Urząd Kultury Fizycznej i Sportu (UKFiS), a zamierzenia te uzyskały akceptację Polskiego Związku Pływackiego.

Z tej też okazji 14 grudnia 2000 r. gościli w Politechnice: Prezes UKFiS - Mieczysław Nowicki, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego - Wiktor Stasiak, Prezes Polskiego Związku Pływackiego - Krzysztof Usielski oraz Prezes Podkarpackiego Związku Pływackiego - Jerzy Szczerbaty. Autorzy projektu zaprezentowali możliwość wykorzystania na wskroś nowoczesnego obiektu.

Ta odważna decyzja to także stworzenie szans studentom i mieszkańcom Rzeszowa oraz całego regionu na rozwój kultury fizycznej, poszerzenie bazy sportowej i popularyzację sportów wodnych. Być może połączona w przyszłości z Ośrodkiem Przygotowań Olimpijskich w Skokach do Wody pozwoli Rzeszowowi doczekać się olimpijczyków?

Marta Olejnik

Argumenty JM Rektora były niepodważalne.

Spotkanie odbyło się w sali Senatu.

Fot. M. Misiakiewicz

Chemia - NOBEL 2000

Tradycyjnie, 10 października ogłoszono, że Nagrodę Nobla w dziedzinie chemii w 2000 r. otrzymali Alan J. Heeger z University of California, Santa Barbara, Alan G. MacDiarmid z University of Pennsylvania, Philadelphia, i Hideki Shirakawa z University of Tsukuba, za odkrycie przewodzących polimerów oraz prace nad nimi.

Polimery - organiczne tworzywa sztuczne - są powszechnie znane i stosowane. Czytając - mam nadzieję - tę notatkę, na pewno w zasięgu wzroku znajdziemy wiele różnych przedmiotów, które powstały na bazie polimerów. Historia tworzyw sztucznych sięga początków minionego stulecia, kiedy w 1905 r. belgijski chemik Leo Hendrik Baekeland odkrył sposób kontrolowania reakcji fenolu z formaldehydem, tak, aby otrzymać proszek, który później modelowany i prasowany pod ciśnieniem - daje użyteczny materiał, nazwany od nazwiska wynalazcy bakelitem. Co prawda, wcześniej zaczęto produkować sztuczne tworzywa na bazie celulozy (celofan), to jednak bakelit jest uznawany za pierwsze, całkowicie syntetyczne tworzywo sztuczne i mimo upływu lat ma ono w dalszym ciągu bardzo duże zastosowanie. Wkrótce po odkryciu bakelitu w USA otrzymano podobne tworzywa w reakcji mocznika z formaldehydem czy też gliceryny z bezwodnikiem ftalowym. Jednak podstawy teoretyczne tych procesów

były niezrozumiałe i budowa tych materiałów była nieznana. Hermann Staudinger zaproponował, za co otrzymał Nagrodę Nobla z dziedziny chemii w 1953 r., że materiały te są złożone z dużych cząstek, które nazwał makromolekułami, a które są połączone wiązaniami walencyjnymi. Poglądy te przez większość chemików nie były wówczas akceptowane. Mimo tych niejasności przemysł chemiczny widział w nowych materiałach przyszłość i dlatego wiele firm rozpoczęło intensywne badania w tej dziedzinie. Osiągnano niezwykle rezultaty. Polimery znalazły zastosowanie niemal w każdej dziedzinie i trudno sobie wyobrazić bez nich naszą działalność.

Polimery są izolatorami - nie przewodzą prądu elektrycznego. Powlekać je nimi np. przewody elektryczne. Co zatem sprawiło, że zaczęły one przewodzić prąd elektryczny? Otóż polimer przewodzący prąd musi mieć na przemian wiązania pojedyncze i podwójne między atomami. Musi być także "domieszkowany", co oznacza usunięcie (w procesie utleniania) lub dodanie (w procesie redukcji) elektronów. Wytworzone w procesie utleniania "dziury" (wolne miejsca po elektronach) lub dodane elektrony mogą się przemieszczać w cząsteczce polimeru i staje się on przewodnikiem elektryczności.

Heeger, MacDiarmid i Shirakawa odkryli pod koniec lat siedemdzie-

siątych, że cienka folia poliacetyleny może być utleniona w parach jodu, co powoduje niezwykle wzrost przewodności elektrycznej. Odkrycie to pozwoliło na wytworzenie szeregu przewodzących polimerów, które już znalazły bardzo wiele zastosowań. Są one używane jako antystatyczne dodatki do filmów fotograficznych, ekrany promieniowania elektromagnetycznego w monitorach, "inteligentne" szyby - mogące wyeliminować promieniowanie słoneczne. Duże znaczenie odgrywają polimery przewodzące w elektronice i elektrotechnice jako emitujące światło diody (LED), materiały do budowy ogniw galwanicznych i baterii słonecznych, jako wyświetlacze w telefonach komórkowych czy też niewielkie, kolorowe ekrany telewizorów.

Jednym z powodów gwałtownej komercjalizacji polimerów przewodzących jest fakt, że mogą być one produkowane szybko i tanio. Przewiduje się w najbliższej przyszłości, że na bazie polimerów przewodzących będą produkowane części elektroniczne i obwody scalone. A dalej - obwody scalone na bazie cząsteczek? Tak więc, elektronicy powinni myśleć o uczeniu się chemii. A poważniej, widać, jak wielkie znaczenie ma dzisiaj inżynieria materiałowa. Szkoda, że ta dziedzina, tak popularna w krajach uprzemysłowionych, jest niedoceniana w Polsce.

Andrzej Sobkowiak

Studia doktoranckie na WBMiŁ

Ostatni rok XX wieku Politechnika Rzeszowska zakończyła uruchomieniem studiów doktoranckich na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa. Jak pamięcią sięgam, temat ten, związany ściśle z ubieganiem się WBMiŁ o prawa habilitowania, powracał ciągle na kolejnych spotkaniach Rady Wy-

działu, w których brałem udział jeszcze jako przedstawiciel studentów. Dziś można stwierdzić, że Wydział ten swoje 50-lecie istnienia kończy sukcesem, którego zwieńczeniem jest rozpoczęcie kształcenia na tak wysokim poziomie. Ze swej strony cieszę się, że dzięki zdecydowanej postawie władz naszej ucze-

lni możemy świętować to osiągnięcie w ramach Politechniki Rzeszowskiej, a nie uniwersytetu, w którego strukturę usiłował nas włączyć były Minister Edukacji Narodowej.

W ciągu 50 lat funkcjonowania Politechnika Rzeszowska, jako uczelnia techniczna, dopracowała się kadr o naj-

wyższych kwalifikacjach, a wiadomo, że potencjał ludzki jest motorem rozwoju każdej uczelni. Dysponując odpowiednią liczbą samodzielnych pracowników naukowych, można więc było złożyć wnioski o uzyskanie przez WBMiL prawa nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Z chwilą, gdy wydział prawo takie otrzymał, otworzyły się przed nim możliwości kształcenia na poziomie 4-letnich studiów doktoranckich. Nowa oferta Politechniki Rzeszowskiej spotkała się ze znacznym, jak na pierwszy rok funkcjonowania, zainteresowaniem. Dążenie do poprawy swego wykształcenia przez studiowanie bardzo specjalistycznych zagadnień, tak charakterystyczne dla Zachodu, zaczyna się zaznaczać i w naszym kraju. Konkretna i bardzo pogłębiona wiedza z danej dziedziny będzie na pewno w niedalekim czasie ważną kartą przetargową na rynku pracy, decydującą o możliwości awansu.

Politechnika, prowadząc nabór na pierwszy rok studiów, wysłała naprzeciw oczekiwaniom i indywidualnym predyspozycjom zainteresowanych osób. Dlatego też każdy z potencjalnych uczestników studiów otrzymał możliwość swobodnego wyboru katedry lub zakładu, w którym zamierza prowadzić badania i pisać pracę doktorską. Ubiegający się o przyjęcie musieli ponadto zdobyć pisemną deklarację opieki naukowej ze strony pracownika Wydziału posiadającego stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Ostateczny "przydział" doktorantów do wybranych zakładów oraz ich opiekunów naukowych przedstawia się następująco: prof. Jerzy Łunarski - Katedra Technologii Ma-

szyn i Organizacji Produkcji - 3 doktorantów; prof. Wiktor Szabajkiewicz - Katedra Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji - 3 doktorantów; prof. Feliks Stachowicz - Katedra Przeróbki Plastycznej - 2 doktorantów; prof. Tadeusz Markowski - Katedra Konstrukcji Maszyn - 6 doktorantów; prof. Marek Orkisz - Katedra Samolotów i Silników Lotniczych - 1 doktorant; dr hab. inż. Mieczysław Korzyński, prof. PRZ - Katedra Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji - 3 doktorantów; dr hab. inż. Ludomir Laudański, prof. PRZ - Katedra Samolotów i Silników Lotniczych - 1 doktorant; dr hab. inż. Zenon Hendzel, prof. PRZ - Katedra Mechaniki Stosowanej i Robotyki - 1 doktorant; dr hab. inż. Kazimierz Lejda, prof. PRZ - Zakład Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych - 1 doktorant; prof. Henryk Kopecki - Katedra Mechaniki Stosowanej i Robotyki - 2 doktorantów; prof. zw. Kazimierz E. Ocoś - Katedra Technik Wytwarzania i Automatykacji - 1 doktorant; prof. Wiktor Lubimow - Katedra Technik Wytwarzania i Automatykacji - 2 doktorantów; dr hab. inż. Wiesław Żylski, prof. PRZ - Katedra Mechaniki Stosowanej i Robotyki - 1 doktorant; dr hab. inż. Antoni W. Orłowicz, prof. PRZ - Zakład Odlewnictwa i Spawalnictwa - 1 doktorant.

Według stanu na 1 października 2000 r. na studia doktoranckie przyjęto 29 osób (21 na studia dzienne i 8 na studia zaoczne). W wybranych przez siebie zakładach i katedrach doktoranci mają zapewniony dostęp do specjalistycznych urządzeń przeznaczonych do prac badawczych. Należy podkreślić, że WBMiL dysponuje w tym zakresie bogatym i nowoczesnym zapleczem,

do którego można zaliczyć m.in. laboratorium wytrzymałości materiałów z unikalnym urządzeniem do zamrażania naprężeń. Ponadto w najbliższym czasie do Katedry Konstrukcji Maszyn zostanie sprowadzone urządzenie do stereolitografii laserowej, współpracujące z systemami CAD/CAE. Wypożyczenie Wydziału stwarza możliwości efektywnej pracy i doświadczalnego weryfikowania jej wyników. Wykorzystanie oferowanego potencjału badawczego zależy jednak głównie od inwencji samych zainteresowanych.

Nie można zapominać, że oprócz złożenia pracy doktorskiej uczestników studiów doktoranckich obowiązuje zaliczenie programu przewidzianego planem studiów. Składają się na niego m.in. wybrane zagadnienia z matematyki oraz budowy i eksploatacji maszyn, techniki informatyczne, seminary z języka obcego (terminologia techniczna), przedmiot humanistyczny i prowadzenie zajęć dydaktycznych przez doktoranta.

* * *

W dniu 8 grudnia 2000 r. o godz. 16⁰⁰ w auli Zespołu Sal Wykładowych PRZ odbyło się oficjalne rozpoczęcie I roku akademickiego studiów doktoranckich na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa. Pięciu osobom przyznano stypendia doktoranckie. Wypada mieć nadzieję, że ciągły rozwój naszej uczelni umożliwi w przyszłości powstanie tej formy kształcenia także na innych wydziałach, co przyczyni się znacznie do umocnienia pozycji Politechniki Rzeszowskiej w środowisku akademickim Rzeszowa.

Mieczysław Płocica

NASI GÓRA

Ogromny sukces odniosła grupa studentów Wydziału Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej na II Ogólnopolskim Sympozjum Uczelni Ekonomicznych, które odbyło się w dn. 8-10 grudnia 2000 r. w Warszawie. Studenci IV roku Zarządzania i Marketingu naszej uczelni: **Joanna Niemiec, Agnieszka Nikolas, Małgorzata Michałek, Regina Murdzia, Bernadetta Niedziela, Anetta Migacz, Bartosz Górski, Łukasz Ożóg, Jakub Grygiel, Paweł Pezdan, Robert Fronczyk i Marek Drobot** zajęli

I miejsce w konkursie na najlepszą kampanię reklamową mBanku. Zwycięskim projektem pokonali 200 najlepszych studentów renomowanych uczelni (m.in.: Szkoły Głównej Handlowej, Uniwersytetu Warszawskiego (UW), Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Gdańskiego, AE Poznań, AE Kraków, AE Wrocław, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu) wybranych przez Radę Naukową UW z 1500 kandydatów.

Oto relacja z przebiegu Sympozjum.

W pierwszym dniu Sympozjum odbyły się dwa wykłady w Szkole Głównej Handlowej. Pierwszy z nich, prowadzony przez Mirosława A. Boruca, Prezesa Instytutu Marki Polskiej, pt. "Teoretyczne założenia marki i markowości" był dla nas także pierwszym zadaniem. Zostaliśmy poproszeni o wypełnienie ciekawych ankiet, które znacznie poszerzyły naszą wiedzę o marce, a wręcz diametralnie zmieniły do niej podejście. Natomiast drugi wykład pt. "Tworzenie nowych marek w Polsce i na świecie - sukcesy i porażki", wygłoszony przez Leszka Stafieja z Międzynarodowego Stowarzyszenia Reklamy (IAA), pokazywał, w jaki sposób ta wiedza może być wykorzystywana w praktyce. Zostaliśmy wręcz "zasypani" filmami reklamowymi, ciekawostkami ze świata reklamy, a także wciągnięci do dyskusji, która pokazała, że wykład był bardzo dobrze przyjęty przez wszystkich uczestników. Całość zakończył mały bankiet, który był jednocześnie okazją do poznania studentów z całego kraju.

Drugi dzień Sympozjum (najbardziej pracowity) odbył się na Wydziale Zarządzania UW. Paweł Kucharski z mBanku przedstawił pokaz "Bankowość wirtualna na świecie na przykładzie ING Bank i Egg", proces zaś powstawania kampanii reklamowej wyłożył Paweł Nowakowski z Agencji Reklamowej NoS/BBDO. Drugi z wykładów był w zasadzie przedstawieniem pracy agencji reklamowej, czyli przedśmakiem tego, co czekało nas wkrótce.

Następnie zostaliśmy podzieleni na 12-osobowe grupy i w przydzielonych salach komputerowych rozpoczęliśmy pracę nad casem "Wprowadzenie nowego produktu na rynek na przykładzie mBanku". Otrzymaliśmy tzw. creative brief - wypunktowanie naszych poczynań. W każdej z grup, czy jak nazwano nas roboczo "agencji reklamowych", wydzielono zespoły odpowiedzialne za strategię marketingową, kreację, media oraz public relations. W przeprowadzenie warsztatów byli zaangażowani pracownicy mBanku, agencji reklamowej NoS/BBDO, Domu Mediowego Media Direction oraz Katedry Marketingu Wydziału Zarządzania UW, którzy kontrolowali nasze poczynania i udzielali pomocnych wskazówek. Prace trwały do późnych godzin wieczornych, a w naszym przypadku do godz. 1.00 w nocy.

Trzeci dzień Sympozjum to ostateczny termin oddawania projektów (najczęstszą formą były prezentacje w programie PowerPoint). Podczas obrad jury wysłuchaliśmy znakomitego wykładu "Marketing polityczny. Przypadek: Kampania prezydencka w Polsce w roku 2000" wygłoszonego przez

Praca nad projektem.

Fot. własna

Macieja Grabowskiego (United PR/MS&L), który był okazją poznania kulisów tworzenia wizerunku Andrzeja Olechowskiego. Po nerwowej, krótkiej przerwie zostali wyłonieni finaliści. Okazały się nimi grupy z SGH, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Politechniki Rzeszowskiej. Ostateczny werdykt miał zapaść po 15-minutowych prezentacjach każdej z finałowych grup. Nasz projekt prezentowali: **Bernadetta Niedziela** - mediaplan, **Łukasz Ożóg** - billboardy, **Paweł Pezdan** - spoty telewizyjne i **Bartosz Górski** - założenia strategii reklamowej.

Po tych prezentacjach jury udało się na burzliwe obrady i po chwili ogłosiło werdykt:

- I miejsce - Politechnika Rzeszowska, Rzeszów,**
- II miejsce - Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń,**
- III miejsce - Szkoła Główna Handlowa, Warszawa.**

Nagrodą za zdobycie I miejsca są staże w najlepszych agencjach reklamowych w całym kraju, a także w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji oraz możliwość wyjazdu do USA na konkurs organizowany przez IAA.

Patronami Sympozjum byli: prof. dr hab. Marek Rocki - Rektor Szkoły Głównej Handlowej, prof. dr hab. Kazimierz Ryc - Dziekan Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Katedra Marketingu Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, IAA Międzynarodowe Stowarzyszenie Reklamy, Związek Polskiego Przemysłu, Handlu i Finansów, Instytut Marki Polskiej Polskie Stowarzyszenie Produktów Markowych "Pro-Marka", Agencja Reklamowa NoS/BBDO. Sponsorem Sympozjum był mBank.

Bartosz Górski

Studenci pragną serdecznie podziękować Panu mgr. Alfredowi Szydelce za okazaną pomoc.

PERSONALIA

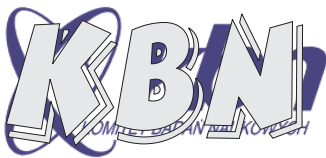

HABILITACJE

Dr inż. Marian Mijał, adiunkt w Katedrze Konstrukcji Maszyn na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, **uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych** w zakresie dyscypliny *budowa i eksploatacja maszyn*, nadany przez Radę Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania Politechniki Poznańskiej w dniu 2 czerwca 2000 r. Centralna Komisja do

spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w dniu 18 grudnia 2000 r. zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego. Temat rozprawy habilitacyjnej: *“Synteza falowych przekładni zębatych. Zagadnienia konstrukcyjno-technologiczne”*.

Bronisław Świder

informuje

Regionalne i Branżowe Punkty Kontaktowe w roku 2001

Konkurs wniosków o dofinansowanie działań wspomagających przygotowanie do uczestnictwa w 5. Programie Ramowym UE

Zgodnie z Uchwałą Nr 25/99 Komitetu Badań Naukowych z 15 września 1999 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania środków finansowych na realizację zadań dotyczących uczestnictwa polskich zespołów w projektach 5. Programu Ramowego UE w latach 1999-2002 oraz Uchwałą Nr 35/2000 Komitetu Badań Naukowych z 11 grudnia 2000 r. zmieniającą uchwałę w sprawie kryteriów i trybu przyznawania środków finansowych na dofinansowanie realizacji zadań dotyczących uczestnictwa polskich zespołów w projektach Piątego Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji Unii Europejskiej w latach 1999-2002, KBN będzie kontynuował wspieranie sieci regionalnych i branżowych punktów kontaktowych, koordy-

nowanej przez Krajowy Punkt Kontaktowy utworzony w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN. W tym celu KBN ponownie zaprasza instytucje dysponujące odpowiednim przygotowaniem merytorycznym i potencjałem wykonawczym do składania wniosków o dofinansowanie działań organizacyjno-informacyjnych wspomagających przygotowanie polskich zespołów do uczestnictwa w projektach 5. PR. Zaproszenie to obejmuje również jednostki, które uzyskały status regionalnego lub branżowego punktu kontaktowego oraz dofinansowanie z KBN w 2000 r. i mają zamiar kontynuować tę działalność. Do wniosku sporządzonego według poniżej przedstawionych zasad muszą one dołączyć sprawozdanie z działalności w 2000 r.

Wnioski powinny zawierać informacje określone w ust. 16 załącznika do Uchwały Nr 29/97 (Dz. Urz. KBN Nr 9, poz. 30) Komitetu Badań Naukowych z 10 października 1997 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania środków finansowych na dofinansowanie działalności ogólnotechnicznej i wspomagającej badania oraz na dofinansowanie podmiotów działających na rzecz nauki.

Ponadto należy podać następujące informacje:

- ▶ przewidywany zakres działania (należy określić program lub programy szczegółowe 5. PR oraz terytorium planowane do obsługi wania),
- ▶ przewidywane zatrudnienie, formy i techniki działania,

- ▶ planowane pełne koszty realizacji zadań oraz wysokość możliwych do zaangażowania środków własnych,
- ▶ doświadczenia z uczestnictwa w europejskich programach badawczych (programy UE, COST, EUREKA),
- ▶ dotychczasowa działalność w zakresie informowania, szkolenia i kojarzenia partnerów,
- ▶ posiadana baza techniczna (pomieszczenia, wyposażenie infor-

matyczne, adres strony internetowej),
 ▶ inne doświadczenia ze współpracy z Unią Europejską (np. udział w gremiach ewaluacyjnych lub doradczych Komisji Europejskiej).

Termin składania wniosków w Departamencie Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej KBN (00-529 Warszawa 53, ul. Wspólna 1/3) upływa 31 stycznia 2001 r. Wnioski zostaną ocenione przez opiniodawczo-dorad-

czy Zespół ds. Współpracy Naukowej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą oraz Krajowy Punkt Kontaktowy. Przewodniczący KBN, po zapoznaniu się z ich opinią, podejmie decyzję o przyznaniu wybranym jednostkom dofinansowania, którego wysokość będzie zależać od zakresu zadań planowanych do wykonania w 2001 r. oraz od wielkości przewidywanych do zaangażowania środków własnych.

Warszawa, dnia 23 grudnia 2000 r.

UCHWAŁA

Komisji Badań Podstawowych Komitetu Badań Naukowych oraz Komisji Badań Stosowanych Komitetu Badań Naukowych

Zgromadzeni 6 grudnia 2000 r. na wspólnym posiedzeniu wybrani przez środowisko naukowe członkowie Komisji Badań Podstawowych Komitetu Badań Naukowych oraz Komisji Badań Stosowanych Komitetu Badań Naukowych zdecydowanie występują przeciw zapowiedzianej decyzji Ministra Finansów odbierającej nauce polskiej 3,5 proc. przyznanych jej i tak żenująco niskich środków finansowych.

Decyzja Ministra Finansów będzie oznaczać, że wszystkie oświadczenia rządu Rzeczypospolitej Polskiej o roli nauki w rozwoju kraju są jedynie pustymi frazesami.

Przewodniczący oraz członkowie Komisji Badań Podstawowych i członkowie Komisji Badań Stosowanych KBN

Warszawa, 6 grudnia 2000 r.

*Rzecznik Prasowy KBN
dr Tadeusz Zaleski*

WYDARZENIA NAUKOWE

- < Mgr inż. Andrzej Smykła, asystent w Zakładzie Informatyki, wygłosił w dniu 6 grudnia 2000 r. referat pt.: "Analiza stanów naprężenia w ustrojach nośnych kształtowanych na podstawie skanowanych przekrojów" na seminarium Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa.
- < Mgr inż. Wiesław Sabat, asystent w Zakładzie Układów Elektronicznych, wygłosił w dniu 6 grudnia 2000 r. referat pt.: "Uwarunkowania propagacji zakłóceń przewodzonych w hybrydowych strukturach mikroelektronicznych" na seminarium zorganizowanym przez Dziekana Wydziału Elektrycznego oraz Oddział Rzeszowski Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej.
- < Zakład Inżynierii i Chemii Środowiska na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska zorganizował w dniu 7 grudnia 2000 r. seminarium z referatem mgr. inż. Piotra

Koszelnika, asystenta w tymże Zakładzie, pt.: "Retencja azotu w wybranych zbiornikach zaporowych".

- < Dr inż. Grażyna Groszek, adiunkt w Katedrze Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego, wygłosiła w dniu 7 grudnia 2000 r. referat pt.: "Synteza wybranych związków biologicznie czynnych" na seminarium Wydziału Chemicznego.

- < Z inicjatywy Katedry Mostów na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej zorganizowano w dniu 12 grudnia 2000 r. seminarium z referatem prof. Andrzeja Jarominia pt.: "Pale CFA (wykonywane świdrem ciągłym) - problemy wykonania na przykładzie budowy fundamentu komina w Elektrowni Dolna Odra".

Bronisław Świder

Jubileusze

PROFESOR ANDRZEJ JAROMINIAK 70-LECIE URODZIN

Profesor Andrzej Jarominiak urodził się 14 sierpnia 1930 r. w Koninie. W czasie okupacji, po wysiedleniu z Wielkopolski, przebywał w Biłgoraju, Warszawie i Żelechowie. Na tajnych kompletach ukończył dwie klasy gimnazjum. W 1947 roku zdał maturę w Gimnazjum im. T. Kościuszki w Koninie. Do 1948 roku był instruktorem ZHP. Po studiach w Szkole Inżynierskiej w Poznaniu otrzymał w 1951 r. stopień inżyniera budownictwa lądowego w zakresie mostów i konstrukcji, uzyskując na roku najwyższą średnią ocenę z całości studiów.

Mając dyplom inżyniera, podjął pracę w Państwowym Przedsiębiorstwie Robót Kolejowych Nr 1 w Warszawie, w Oddziale Robót Kesonowych i Montażowych (ORKiM). Był m.in. kierownikiem grupy robót z siedzibą w Rykach, która zbudowała stalowy most drogowy przez Wieprz w Woli Skromowskiej i nasypy dojazdów do mostu przez Wieprz w Kośminie. W 1952 roku rozpoczął studia na kursie magisterskim Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Warszawskiej. Tytuł magistra inżyniera budownictwa lądowego uzyskał w 1956 r. Został w tym czasie współpracownikiem prof. Zbigniewa Wasiutyńskiego w kierowanej przez niego Pracowni Kształtowania Wytrzymałościowego Konstrukcji IPPT PAN. W 1954 roku został oddelegowany do Szczecina przez utworzone z ORKiM Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych Nr 15 na stanowisko głównego inżyniera Odcinka Budowlanego Nr 1. Pracował tam do 1957 r. Oprócz dozoru technicznego nad wieloma bu-

dowami mostów, w tym przez Odrę w Krajniku Dolnym oraz 2 mostów kolejowych i 2 miejskich w Szczecinie, których podpory odbudowywano w kesonach, oraz dozoru nad umocnieniami brzegów Bałtyku, zaprojektował pierwsze w Polsce spławiane kesony żelbetowe i pierwszy suchy dok do ich prefabrykacji, w którym wykonywano kesony mostów kolejowych przez Odrę w Szczecinie. Z tego okresu pochodzi Jego opatentowane rozwiązanie wodomiotacza kesonowego i prefabrykowanego płaszcza kesonowego.

W 1957 roku powrócił do Warszawy i został starszym asystentem prof. Z. Wasiutyńskiego w II Katedrze Mostów Politechniki Warszawskiej. Na tym stanowisku pracował do 1961 r. Oprócz prowadzenia ćwiczeń audytoryjnych i projektowych na studiach dziennych wykładał budownictwo mo-

stowe na Studium Zaocznym Wydziału Komunikacji Politechniki Warszawskiej. W tym czasie uczestniczył w badaniach i prowadził badania mostów oraz opracował szereg projektów, m.in. oryginalną koncepcję budowy tunelu do studni zbiorczej w Wiśle ("Grubej Kaśki"). Kierował pracą magisterską, której tematem było pierwsze w kraju zastosowanie pali wielkośrednicowych w moście drogowym przez Bzurę w Kozłowie Biskupim. Opracował technologię betonowania tych pali, nadzorował ich wdrożenie i przeprowadził badania pali obciążanych siłami poziomymi oraz pionowymi.

W 1961 roku podjął pracę w Centralnym Ośrodku Badań i Rozwoju Techniki Drogowej (COBiRTD) w Warszawie (obecnie Instytut Badawczy Dróg i Mostów - IBDiM), którą kontynuował do 1990 r. Był tam m.in. samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym (od 1964 r.), docentem (od 1973 r.), profesorem nadzwyczajnym (od 1989 r.), kierownikiem Zakładu Fundamentowania Mostów i naczelnym dyrektorem (w latach 1973-1978). W 1981 roku wybrano Go na przewodniczącego samorządu pracowniczego IBDiM.

Dzięki inicjatywie i staraniom profesora Andrzeja Jarominiaka COBiRTD został w 1973 r. przemianowany na IBDiM.

Od 1976 roku przez około 10 lat był członkiem Prezydium Rady Techniczno-Ekonomicznej przy Ministerstwie Komunikacji, przez kilka kadencji członkiem Sekcji Budowy i Utrzymywania Kolei RTE przy Dyrekcji General-

nej PKP oraz członkiem Komisji Gospodarki Mostowej przy Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych.

Od kwietnia 1991 r. do grudnia 1992 r. był dyrektorem Zakładu Fundamentowania Przedsiębiorstwa Innowacyjno-Produkcyjnego INKOM Pszczyna, a od 1993 r. opracowuje ekspertyzy, prowadzi doradztwo i projektuje budowle inżynierskie w ramach firmy "Fundamenty - Mosty Andrzej Jarominiak".

Kierowany przez Profesora zespół pracowników COBiRTD (IBDiM) oraz współpracujących z nim pracowników ZREMB-u wprowadził w kraju pale wielkośrednicowe wykonywane sprzętem produkcji polskiej. Dzięki temu nastąpiła w Polsce historyczna zmiana metod budowy fundamentów dużych mostów - całkowita eliminacja szkodliwych dla zdrowia robót kesonowych. Wymagało to m.in. wielu lat pracy nad urządzeniami wiertniczymi; w rezultacie uzyskano wybieraki dłutowe, dźwignice do ich obsługi, palownice "Kujawy", głowice pokrętne, świdry kulbłowe, dłuta itd. Profesor Andrzej Jarominiak był inicjatorem tych prac, użytkował niezbędne środki finansowe, twórczo uczestniczył w realizacji, w badaniach i wdrożeniach sprzętu. Za wprowadzenie w Polsce pali wielkośrednicowych zespół Andrzeja Jarominiaka otrzymał w 1970 r. nagrodę państwową II stopnia.

Realizacja koncepcji Profesora dotyczącej stosowania do budowy fundamentów palowych w głębokich rzekach skrzyń spławianych zrewolucjonizowała posadawianie filarów mostowych w dużych przeszkodach wodnych. Metoda została wykorzystana w budowie mostów kolejowych przez rzekę Dziwną w Wolinie i przez Wisłę w Zadusznikach, mostu drogowego przez Wisłę pod Zakroczymiem i autostradowego przez Wisłę w Toruniu-Grabowcu. Te opracowania zostały uhonorowane m.in. zespołowymi nagrodami I stopnia w 1977 r. - Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych za opracowanie nowej metody posadawiania obiektów w głębokich zbiornikach wodnych, w 1980 r. - Wojewódzkiego Oddziału Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT) w Tarno-

brzegu za rozwiązanie podpór mostu kolejowego przez Wisłę w Zadusznikach, w 1999 r. - Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za zrealizowany projekt mostu przez Wisłę koło Torunia w ciągu Transeuropejskiej Autostrady Północ-Południe.

Oprócz zaangażowania w nowatorskie rozwiązania posadowień dużych mostów Profesor zaprojektował i wdrożył szereg innowacyjnych rozwiązań specjalnych fundamentów wielu obiektów mostowych, które musiały być dostosowane do trudnych warunków w miejscach budowy. O oryginalności tych rozwiązań świadczy przyznanie Mu w 1977 r. przez Ministra Komunikacji specjalnej nagrody zespołowej za opracowanie i wdrożenie metod budowy podpór mostowych, usytuowanych na użytkowanych szlakach komunikacyjnych.

Dzięki opracowaniom zespołu kierowanego przez profesora Andrzeja Jarominiaka Polska była jednym z pierwszych krajów na świecie, w którym zaczęto wykorzystywać ściany szczelinowe jako fundamenty. Oryginalnie rozwiązane przez Niego fundamenty ze ścian szczelinowych zastosowano do posadowień obiektów mostowych na terenach szkód górniczych.

Od 1983 roku prof. Andrzej Jarominiak pracuje w Politechnice Rzeszowskiej. Zorganizował tu Katedrę Mostów, która swoimi osiągnięciami zdobywa uznanie w środowiskach polskich mostowców. W 1990 roku został powołany na stanowisko profesora zwyczajnego. W latach 1990-1993 był dziekanem Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Za Jego kadencji Wydział ten uzyskał prawo doktoryzowania.

Katedra kierowana przez profesora Jarominiaka była pierwszą w Polsce, która uruchomiła kształcenie na studiach dziennych z zakresu utrzymania mostów. Dotychczas dyplomy magistrów inżynierów o specjalności "budowa i utrzymanie mostów" uzyskało ponad 180 wychowanków Katedry. Profesor wypromował dwóch doktorów nauk technicznych. Katedra realizuje szereg oryginalnych prac badawczych, m.in. z zakresu napraw i moder-

nizacji obiektów mostowych, zastosowania pomostów aluminiowych, fundamentowania mostów i stabilizacji osuwisk.

Oprócz pracy dydaktycznej w Politechnice Rzeszowskiej prof. A. Jarominiak wykładał także w innych uczelniach: Politechnice Wrocławskiej i ostatnio w Politechnice Warszawskiej na studiach dziennych przedmiot "fundamenty specjalne" (w latach 1996-1998 i 2000) oraz na studium podyplomowym "podpory mostów" (1999/2000).

Dziedziną dydaktyki od wielu lat szczególnie interesującą prof. Andrzeja Jarominiaka jest ustawiczne kształcenie podyplomowe. Dał temu wyraz przewodnicząc przez dwie kadencje Głównej Komisji Kształcenia i Wykorzystania Kadr Technicznych Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji (SITK) i będąc członkiem Komisji ds. Specjalizacji Zawodowej tego Stowarzyszenia. W swojej działalności w Politechnice Rzeszowskiej kładzie nacisk na stwarzanie pracownikom administracji dróg krajowych i samorządowych, przedsiębiorstw mostowych i biur projektów warunków umożliwiających podnoszenie kwalifikacji z zakresu problematyki mostowej. Katedra, jako jedna z nielicznych w Polsce, od wielu lat szkoli systematycznie pracowników drogownictwa na różnych kursach w Rzeszowie i w innych regionach Polski. Dotychczas zostało przeszkolonych ponad 200 inspektorów mostowych z terenu całego kraju.

Profesor jest twórcą lub współtwórcą wielu rozwiązań innowacyjnych, z których większość została zastosowana w praktyce inżynierskiej, w tym ponad 40 opatentowanych. Przykładami są: konstrukcje oporowe quasi-skrzyniowe, kaszyce z podkładów kolejowych, metoda przeciwdziałania osuwiskom, dźwignica bramowa do montażu mostów belkowych niedużych rozpiętości, wykorzystanie zjawiska elektroosmozy do zwiększania przyczepności nowego betonu do starego, pale wiercone z komorami iniekcyjnymi, których zastosowanie obniżyło koszt fundamentów mostu au-

tostradowego przez Wisłę koło Torunia o prawie 120 tysięcy złotych.

Profesor A. Jarominiak jest autorem lub współautorem 11 książek i skryptów (w tym monografii: "Pale i fundamenty palowe" - praca zbiorowa, Arkady 1976, "Katastrofy i awarie mostów" - wspólnie z Adrianną Rosset, WKŁ 1986, "Przeglądy obiektów mostowych", WKŁ 1991, "Betonowanie w wodzie i w zawieszaniu łożowej", 1993, oraz "Lekkie konstrukcje oporowe", WKŁ III wyd. 1999 (za tę książkę otrzymał w 2000 r. nagrodę Ministra Edukacji Narodowej), skryptu "Mosty podwieszane", Politechnika Rzeszowska 1997), ponad 200 artykułów w czasopiśmie technicznych i referatów opublikowanych w materiałach konferencji naukowo-technicznych oraz kilkuset opinii, ekspertyz i recenzji. Publikacje Profesora cechuje przydatność w praktyce inżynierskiej.

Należy podkreślić, że Profesor jest zapraszany do rozwiązywania szczególnie trudnych problemów, nie tylko dotyczących fundamentowania obiektów mostowych. Przykładami z ostatnich lat są: przyczółki Mostu Cłowego przez Odrę Wschodnią w Szczecinie przemieszczające się w kierunku rzeki, wzmocnienie fundamentu o niewystarczającej nośności podpory rzecznej nr 7 mostu autostradowego pod Toruniem, konstrukcja pomnika Ernesta Malino-

wskiego w rejonie sejsmicznym na Przełęczy Ticlio w Peru, osuwisko drogi nr 4 w Przemysłu, modernizacja konstrukcji przęsła mostu łukowego w Żarnowej.

Oprócz nagrody państwowej oraz wielu innych nagród i wyróżnień przyznanych przez ministrów komunikacji oraz edukacji narodowej, a także rektora Politechniki Rzeszowskiej, prof. A. Jarominiak jest laureatem:

- nagrody I stopnia miasta Rzeszowa w dziedzinie nauki i techniki w 1998 r. za całokształt działalności naukowo-technicznej z zakresu technologii mostowych,
- nagrody I stopnia zespołowej przyznanej przez Radę Wojewódzką Federacji NOT w Rzeszowie w 1999 r. za rozwiązanie odbudowy odcinka drogi nr 4 wzdłuż ul. Krakowskiej.

Profesor Andrzej Jarominiak był członkiem Komitetu Geotechniki NOT (od 1970 r.), Polskiego Komitetu Geotechniki, Sekcji Głównej Techniki Mostowej SITK, Komitetu Transportu PAN, Sekcji Mechaniki Gruntów i Skał oraz Sekcji Inżynierii Komunikacyjnej Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN.

Był także inicjatorem utworzenia Rzeszowsko-Lubelskiego Oddziału Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej. Jest aktywnym członkiem Oddziału; przygotował wiele intere-

sujących referatów, które prezentował na konferencjach i zebraniach Związku.

Za swoją działalność prof. Andrzej Jarominiak otrzymał szereg odznaczeń, w tym Krzyż Oficerski Odrodzenia Polski (1986), Złotą Odznakę Honorową NOT (1989), Złotą Odznakę Honorową SITK (1975), Medal im. Aleksandra i Zbigniewa Wasiutyńskich (SITK 1994), Złotą Odznakę Przewodzący Drogowiec (1976), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1996), Medal "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej".

Jest Profesor Andrzej Jarominiak jednym z najwybitniejszych pracowników nauki z zakresu mostownictwa, a niewątpliwie najwybitniejszym w zakresie fundamentowania i budowy podpór mostów w Polsce. W swojej działalności zawodowej łączy doświadczenie zdobyte w wykonawstwie z wiedzą naukowca. Owocuje to znakomitymi rozwiązaniami, które na trwałe weszły do polskiego mostownictwa.

Pasję, z jaką wykonuje swój zawód, przekazuje swoim współpracownikom i wychowankom. Dzięki Jego ogromnemu zaangażowaniu Katedra Mostów Politechniki Rzeszowskiej stała się prężnym i cenionym w Polsce ośrodkiem kształcącym w zakresie mostownictwa zarówno studentów studiów dziennych, jak i osoby pracujące w administracji drogowej.

Ewa Michalak

Firma ARA Pneumatik

dla Politechniki Rzeszowskiej

Laboratorium Zakładu Mechaniki Płynów i Aerodynamiki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej wzbogaciło się o instalację sieci sprężonego powietrza. Pełna nowoczesna sieć firmy Legris doprowadzi sprężone powietrze do stanowisk badawczych i dydaktycznych laboratorium. Będzie również wykorzystana do dodatkowego zasilania niektórych elementów w tunelu aerodynamicznym. Instalację tę ufundowała firma ARA Pneumatik z Wrocławia. Właściciel firmy, mgr inż. T. Kościel-

niak, w ten sposób dał dowód pełnego zrozumienia potrzeb placówek badawczo-dydaktycznych tak bardzo niedofinansowanych polskich wyższych uczelni. Z laboratorium korzystają studenci Wydziału Chemicznego oraz Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa. Prowadzi się też badania z zakresu przepływów oraz rozdzielania faz w trakcie kontrolowanego przepływu. Informację tę podajemy jako przykład współpracy niektórych firm z ośrodkami naukowymi w Polsce.

Lukasz N. Węsierski

Z żałobnej karty

WSPOMNIENIE O PROFESORZE JANIE MADEJSKIM

Inspiracją do napisania niniejszego wspomnienia o przedwcześnie zmarłym profesorze Janie Madejskim była dla mnie nie tylko Jego niezwykła, niemal charyzmatyczna osobowość, ale także towarzyszenie Mu w działalności organizacyjnej w latach sześćdziesiątych i późniejsze, nacechowane serdecznością, różnego rodzaju nasze związki na niwie uczelni i Polskiej Akademii Nauk.

Jan Madejski urodził się 12 maja 1925 r. w Książu Wielkim, pow. Mięchów, jako syn Władysława i Ireny z domu Świętochowskiej. Jego ojciec był zawodowym oficerem, majorem lotnictwa do 1939 r., w czasie wojny podpułkownikiem (w Anglii), a po wojnie pułkownikiem lotnictwa, w latach 1946-1947 komendantem OSŁ w Dęblinie.

Do 1939 roku Jan Madejski mieszkał przeważnie w Warszawie. Podczas drugiej wojny światowej pracował w różnych przedsiębiorstwach warszawskich: w latach 1941-1942 jako uczeń ślusarski w Zakładach Mechanicznych Jana Zielińskiego, później w latach 1942-1943 jako pomocnik tokarza w Zakładach Mechanicznych inż. Jerzego Niemczyka, w końcu, w latach 1943-1944 w Zakładach Mechanicznych Bronisława Kapicy na stanowisku technika-konstruktora. W 1943 roku zdał egzamin maturalny na tajnych kompletach w Gimnazjum imienia T. Rejtana w Warszawie, po czym rozpoczął studia na tajnej Politechnice Warszawskiej.

Począwszy od 1941 r. należał do Armii Krajowej (ZWZ, PZP). Od 1943 roku był w oddziale specjalnym pułku AK "Dęby", a w 1944 r. w oddziale partyzanckim na wschód od Warszawy. We wrześniu 1944 r. wstąpił ochotni-

czo do I Armii Wojska Polskiego i służył w 6 pułku piechoty jako dowódca plutonu. Podczas walk na Wale Pomorskim został ciężko ranny. Został wyróżniony 6 odznaczeniami wojskowymi, w tym Srebrnym Medalem Zasłużonym na Polu Chwały, Medalem za Warszawę oraz Medalem Zwycięstwa i Wolności.

Po zdemobilizowaniu we wrześniu 1945 r. pracował w Fabryce Obrabiarerek im. J. Strzelczyka w Łodzi na stanowisku zastępcy kierownika oddziału remontowego. W marcu 1946 r. wstąpił na Politechnikę Gdańską w celu kontynuowania studiów na Wydziale Mechanicznym. Studia ukończył w czerwcu 1948 roku, uzyskując dyplom magistra inżyniera.

Od 1 października 1947 r. pracował w Politechnice Gdańskiej, z początku jako młodszy asystent (do sierpnia 1948 r.), następnie starszy asystent, a od 1 września 1954 r. jako zastępca profesora. W roku akademickim 1953/1954 kierował Katedrą Mechaniki na Wydziale Budowy Okrętów. Z dniem 1 października 1954 r. objął

kierownictwo Katedry Teorii Maszyn Ciepłych i Laboratorium Ciepłego Politechniki Gdańskiej, która z dniem 1 grudnia 1955 r. stała się Katedrą Zespołową. Do 1965 roku sprawował funkcję kierownika Katedry Podstaw Techniki Ciepłej na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Gdańskiej.

W dniu 28 listopada 1957 roku otrzymał tytuł naukowy docenta, a w dniu 31 marca 1958 r. - stopień naukowy kandydata nauk technicznych (równoważny późniejszemu doktorowi nauk technicznych) na podstawie rozprawy dotyczącej zastosowania dynamicznej teorii plastyczności.

Oprócz pracy w Politechnice Gdańskiej podejmował w latach 1948-1962 zajęcia dodatkowe na stanowiskach: inżyniera do spraw nadzoru remontów okrętowych w Szefostwie Technicznym Marynarki Wojennej (1948-1949), kierownika montażu urządzeń okrętowych i starszego konstruktora w Zakładach Mechanicznych w Elblągu (1950-1952) oraz kierownika Zakładu Termodynamiki w Instytucie Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku (1953-1962).

W 1965 roku otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego. Z dniem 1 września 1965 r. przeniósł się do Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie ze względu na zdrowie syna chorego na astmę. W tej uczelni objął kierownictwo Zespołu Przedmiotowego Termodynamiki oraz nieodpłatnie pełnił obowiązki dziekana Wydziału Mechanicznego w roku akademickim 1965/1966 w ramach zajęć organizacyjnych. Z dniem 1 września 1966 r. Minister Szkolnictwa Wyższego powołał w kadencji lat 1966-1969 profesora Jana Madejskiego na stano-

wisko dziekana Wydziału Mechanicznego Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie, które sprawował, kierując jednocześnie Zespołem Termodynamiki i Energetyki Ciepłej. Podczas inauguracji roku akademickiego 1967/1968 otrzymał indywidualną nagrodę II stopnia Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego za działalność dydaktyczną.

Z dniem 1 lipca 1969 r. profesor Jan Madejski opuścił Rzeszów i przeniósł się do Instytutu Badań Jądrowych (IBJ) w Świerku-Otwocku. W tej placówce był zatrudniony na stanowisku samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, profesora nadzwyczajnego i dyrektora Instytutu (w latach 1970-1971). Podczas pracy w IBJ został wybrany w 1973 r. członkiem-korespondentem Polskiej Akademii Nauk.

W 1976 roku profesor Jan Madejski ponownie podjął - na usilną prośbę rektora - pracę w rzeszowskiej uczelni, obejmując z dniem 1 lutego 1976 r. kierownictwo Zakładu Termodynamiki i Silników na Wydziale Mechanicznym Politechniki Rzeszowskiej, przekształconego z dniem 1 grudnia 1980 r. w Zakład Termodynamiki i Mechaniki Płynów. Podjął również w latach 1981-1982 dodatkowe zatrudnienie w Instytucie Techniki Ciepłej i Chłodnictwa Politechniki Łódzkiej. W latach 1977-1982 uczestniczył w pracach Komisji Nagród Ministra dla Nauczycieli Akademickich. W 1986 roku został wybrany członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk. Z dniem 15 lutego 1988 r. przeszedł na wcześniejszą emeryturę.

Główne kierunki działalności naukowej Profesora w specjalności - termodynamika i wymiana ciepła - obejmowały problemy wymiany ciepła podczas wrzenia i przepływów dwufa-

zowych, wymiany ciepła podczas krzepnięcia, wymiany ciepła w technice napyłania plazmowego, wyznaczania właściwości cieplnych substancji ze szczególnym uwzględnieniem pomiaru przewodności cieplnej oraz obliczania pól temperatury w maszynach, zwłaszcza w turbinach gazowych i turbinowych silnikach lotniczych. Prace, które przyniosły Mu szczególne uznanie, dotyczyły wymiany ciepła podczas wrzenia i przepływów dwufazowych, w których zastosował racjonalne metody fizyczne i analityczne. Były to również prace z zakresu teorii maszyn cieplnych i termodynamiki układów wieloskładnikowych oraz mechaniki ciał odkształcalnych.

Profesor Jan Madejski jest autorem niezwykle wartościowych 4 monografii pt.: "Teoria wymiany ciepła" (1963), "Wymiana ciepła przy wrzeniu i przepływy dwufazowe" - cz. I (1971) i II (1973), "Wymiana ciepła w turbinach cieplnych" (1988) i "Traktat o śmigłach" (1991). Opracował podręcznik akademicki pt. "Termodynamika techniczna" wydany w czterech wersjach (1972, 1977, 1984, 2000). Ponadto opublikował przeszło 100 prac naukowych, głównie w renomowanych periodykach krajowych i zagranicznych.

Wypromował ponad 20 doktorów nauk, spośród których wielu się habilitowało (w tym obecny profesor Politechniki Rzeszowskiej Bogumił Bieniasz), a niektórzy otrzymali tytuły naukowe profesora.

Cieszył się wielkim autorytetem w środowisku naukowym. Był członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Kadr Naukowych, członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, członkiem Komitetu Naro-

dowego IUTAM (Międzynarodowej Unii Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej), członkiem Scientific Advisory Board czasopisma International Journal of Multiphase Flow.

W Polskiej Akademii Nauk profesor Jan Madejski udzielał się szczególnie w pracach Komitetu Termodynamiki i Spalania, którego był wiceprzewodniczącym, oraz w bieżących pracach IV Wydziału Nauk Technicznych, np. ostatnio jako przewodniczący komisji ds. oceny placówek. Był ponadto członkiem Komitetu Mechaniki i Fizyki Ciała Stałego oraz członkiem wielu rad naukowych placówek PAN.

Jego działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna była wielokrotnie wyróżniana przez przyznanie Mu m.in. Tytułu Honorowego "Zasłużonego Nauczyciela PRL" (1976), Krzyża Kawalerskiego (1973) i Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski (1981) oraz Medalu Komisji Edukacji Narodowej (1978), a także nagród Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w tym nagród I stopnia za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych w latach 1977 i 1979. W 1983 roku otrzymał medal "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej".

Profesor Jan Madejski był wybitnym uczonym i niekwestionowanym autorytetem w zakresie termodynamiki i spalania, cechującym się jednocześnie niezwykłą skromnością. Bardzo życzliwy ludziom, odznaczał się wielkim patriotyzmem i nieposzlakowaną uczciwością. Był gorącym orędownikiem rozwoju kierunku lotniczego w Politechnice Rzeszowskiej.

Zmarł nagle 21 października 2000 r., został pochowany na Cmentarzu Komunalnym w Wólce Węglowej (Warszawa).

Kazimierz E. Oczós

Od Redakcji:

Fascynujący jest dorobek naukowy profesora Jana M. Madejskiego. Chronologiczny wykaz prac Profesora zamieścimy w lutowym wydaniu "GP".

Konferencje organizowane w 2001 roku przez NATO

Znany jest już kalendarz konferencji organizowanych przez NATO w bieżącym roku. Poniżej jest on przedstawiony dla dziedzin naukowych reprezentowanych w naszej uczelni. Podobnie jak w roku ubiegłym, chciałbym zachęcić Państwa do podjęcia próby uczestniczenia w tych konferencjach, tym bardziej że istnieje możliwość znacznego dofinansowania kosztów, szczególnie młodym pracownikom.

MATEMATYKA, FIZYKA I ASTRONOMIA

Complexity from Microscopic to Macroscopic Scales: Coherence and Large Deviations

17-27 Apr 2001: Geilo, Norway
Co-Directors: Prof. Arne Skjeltorp, Institute for Energy Technology, Physics
Dept., PO Box 40, N-2027 Kjeller, Norway
(Fax: 47 638 10 920, E-mail: arne.skjeltorp@ife.no)
Prof. T. Vicsek, Eotvos University, Hungary
(E-mail: h845vic@ella.hu)

Advances in the Interplay between Quantum and Gravity Physics

30 Apr - 10 May 2001: Erice, Sicily, Italy
Co-Directors: Prof. V. De Sabbata, University of Bologna, Department of Physics,
Via Irnerio 46, 40126 Bologna, Italy
(Fax: 39 051 247244, E-mail: nip9566@pop.iperbole.bologna.it)
Prof. Aleksandr Zheltukhin, Academy of Science,
Kharkov, Ukraine
(E-mail: zheltukhin@kipt.kharkov.ua)

Spectroscopy of Systems with Spatially Confined Structures

15-30 Jun 2001: Erice, Italy
Co-Directors: Prof. B. Di Bartolo, Boston College, Department of Physics,
Chestnut Hill, MA 02467, USA
(Fax: 617/552 8478, E-mail: dibartob@bc.edu)
Prof. A. Voitovich, The National Academy of Sciences of Belarus,
Minsk, Belarus
(E-mail: inter@presidium.bas-net.by)

Virtual Nonlinear Multibody Systems

18-29 Jun 2001: Varna, Bulgaria
Co-Directors: Prof. Werner Schiehlen, University of Stuttgart, Institute B of Mechanics, Pfaffenwaldring 9,
D-70550 Stuttgart, Germany
(Fax: 49 (0)711 685 6400, E-mail: wos@mechb.uni-stuttgart.de)
Prof. Evtim Zahariev, Bulgarian Academy of Sciences,
Sofia, Bulgaria
(E-mail: evtimvz@bgcict.acad.bg)

Symmetric Functions 2001: Surveys of Developments and Perspectives

25 Jun - 6 Jul 2001: Cambridge, UK
Co-Directors: Prof. Sergey Fomin, University of Michigan, Department of Mathematics,
525 East University Avenue, Ann Arbor, MI 48109-1109, USA
(Fax: 1 734 763 0937, E-mail: fomin@math.lsa.umich.edu)
Prof. Grigori Olshanski, Russian Academy of Sciences,
Moscow, Russia
URL: <http://www.newton.cam.ac.uk/programs/SFM/sfmw03.html>

Physics of Biomolecules and Cells

2-27 Jul 2001: Les Houches, France
Co-Directors: Dr. Henrik Flyvbjerg, Niels Bohr Institute, Blegdamsvej 17,
DK-2100 Copenhagen, Denmark
(Fax: 45 353 25016, E-mail: h.flyvbjerg@nbi.dk)
Dr. Pal Ormos, Institute of Biophysics, Szeged, Hungary
(E-mail: pali@nucleus.szbk.u-szeged.hu)
URL: <http://www-houches.ujf-grenoble.fr/session-75.shtml>

Modern Methods in Scientific Computing and Applications

9-20 Jul 2001: Montreal, Canada
Co-Directors: Prof. G. Sabidussi, Universite de Montreal, Departement de Mathematiques
et de Statistique, C.P. 6128, Succ. Centre-Ville, Montreal,
Quebec H3C 3J7, Canada
(Fax: 514 343 5700, E-mail: sab@dms.umontreal.ca)
Prof. Karol Mikula, Slovak Technical University, Slovak Republic
(E-mail: mikula@vox.svf.stuba.sk)
URL: <http://www.dms.umontreal.ca/sms>

Asymptotic Combinatorics with Application to Mathematical Physics

9-22 Jul 2001: St. Petersburg, Russia
Co-Directors: Prof. Vadim Malyshev, I.N.R.I.A., Rocquencourt,
B.P. 105,
78153 Le Chesnay, France
(Fax: 33 1 39635372, E-mail: vadim.Malyshev@inria.fr)
Prof. Anatoly Vershik, POMI, St. Petersburg, Russia
(E-mail: vershik@pdmi.ras.ru)

Unity from Duality: Gravity, Gauge Theory and Strings

30 Jul - 31 Aug 2001: Les Houches, France
 Co-Directors: Prof. C. Bachas, Ecole Normale Supérieure,
 Lab. de Physique
 Théorique, 24 rue Lhomond, 75231 Paris, Cédex 5, France
 (Fax: 33 1 4336 7666, E-mail: bachas@physique.ens.fr)
 Dr. Nikita Nekrasov, Institute for Theoretical & Experimental Physics,
 Moscow, Russia
 (E-mail: nikita@feynman.princeton.edu)
 URL: <http://www-houches.ujf-grenoble.fr/session-76.shtml>

QCD Perspectives on hot and dense matter

6-18 Aug 2001: Cargèse, Corsica, France
 Co-Directors: Dr. J-P Blaizot, Service de Physique Théorique,
 CEA Saclay,
 91191 Gif-sur-Yvette Cédex, France
 (Fax: 33-169088120, E-mail: blaizot@spt.saclay.cea.fr)
 Dr. A. Leonidov, Lebedev Physical Institute, Russia
 (E-mail: leonidov@lpi.ac.ru)

Heavy Flavour Physics

7-23 Aug 2001: St. Andrews, UK
 Co-Directors: Prof. Ken Peach, University of Edinburgh,
 Department of Physics
 and Astronomy, James Clerk Maxwell Building,
 Mayfield Road, Edinburgh EH9 3JZ, UK
 (Fax: 44 131 650 7165, E-mail: ken.peach@ed.ac.uk)
 Prof. Yosef Nir, Weizmann Institute of Science, Israel
 (E-mail: ftnir@wicc.weizmann.ac.il)

Field Theory of Strongly Correlated Fermions and Bosons in Low - Dimensional Disordered Systems

13-25 Aug 2001: Windsor, UK
 Co-Directors: Prof. Igor Lerner, The University of Birmingham,
 School of Physics & Space Research, Edgbaston,
 Birmingham B15 2TT, UK
 (Fax: 44 121 4144719, E-mail: ivl@th.ph.bham.ac.uk)
 Prof. Igor Kukushkin, Russian Academy of Sciences, Russia
 (E-mail: kukush@issp.ac.ru)

Chemical Physics of Thin Film Deposition Processes for Micro- and Nano-Technologies

3-14 Sep 2001: Kaunas, Lithuania
 Co-Directors: Prof. Yves Pauleau,
 National Polytechnic Institute of Grenoble,
 CNRS-LEMD, 25 rue des Martyrs - BP166,
 38042 Grenoble Cédex 9, France
 (Fax: 33 4 76 88 79 45, E-mail: pauleau@polycnrs-gre.fr)
 Prof. L. Pranevicius, Vytautas Magnus University, Kaunas,
 Lithuania
 (E-mail: liudvikas_pranevicius@fc.vdu.lt)

Perspectives in Astrobiology

29 Sep - 10 Oct 2001: Chania, Crete, Greece
 Co-Directors: Mr. R. Hoover, George C. Marshall Space Flight
 Center, Space Sciences Laboratory/ES82, Huntsville,
 AL 35812, USA
 (Fax: 256 544 5056, E-mail: richard.hoover@msfc.nasa.gov)
 Prof. A. Rozanov, Moscow State University, Russia
 (E-mail: aroza@paleo.ru)

CHEMIA I INŻYNIERIA MATERIAŁOWA**Molten Salts: From Fundamentals to Applications**

4-14 May 2001: Kas, Turkey
 Co-Directors: Dr. M. Gaune-Escard,
 Institute Universitaire des Systèmes Thermiques,
 Technopole de Chateau Gombert, 5 Rue Enrico Fermi,
 13453 Marseille Cedex 13, France
 (Fax: 33 4 91117439, E-mail: mge@iusti.univ-mrs.fr)
 Prof. Sergiy Volkov, Ukrainian National Academy of Sciences,
 Kyiv, Ukraine
 (E-mail: root@ionc.kar.net)

Polyoxometalate Molecular Science

September 2001: Tenerife, Spain
 Co-Directors: Prof. E. Coronado, Universitat de Valencia,
 Dept. Quimica
 Inorganica, Doctor Moliner 50, 46100 Burjassot, Spain
 (Fax: 34 96 386 4859, E-mail: eugenio.coronado@uv.es)
 Prof. Leonid Kazansky, Russian Academy of Sciences, Moscow,
 Russia
 (E-mail: leoka@ipc.rssi.ru)

New Frontiers in Mass Spectrometry.**Recent Development in Instrumentation and Applications**

1-11 Sep 2001: Tetouan, Morocco
 Co-Directors: Prof. G. Sindona, Università della Calabria,
 Dip.to di Chimica,
 87030 Arcavacata di Rende (Cs), Italy
 (Fax: 39 984 49 2044, E-mail: sindona@pop3.unicat.it)
 Dr. Adam Hachimi, University Abdelmalek Essaadi, Tetouan,
 Morocco
 (E-mail: adam.hachimi@wanadoo.fr)

Computational Materials Science

9-22 Sep 2001: Il Ciocco, Italy
 Co-Directors: Prof. C.R.A. Catlow, The Royal Institution, 21,
 Albemarle Street, London W1X 4BS, UK
 (Fax: 44 207 670 2920, E-mail: richard@ri.ac.uk)
 Prof. E.A. Kotomin, University of Latvia, Riga, Latvia
 (E-mail: kotomin@latnet.lv)

INŻYNIERIA ŚRODOWISKA**In-Situ Assessment and Remediation of Contaminated Sites**

24 May - 2 Jun 2001: Prague, Czech Republic
 Co-Directors: Prof. Danny Reible, Louisiana State University,
 HSRC/S&SW, Baton Rouge, LA 70803, USA
 (Fax: 225 388 5043, E-mail: reible@che.lsu.edu)
 Prof. K. Demnerova, Institute of Chemical Technology,
 Prague, Czech Republic
 (E-mail: demnerok@vscht.cz)

Environmental UV Radiation: Impact on Ecosystems and Human Health and Predictive Models

18-28 Jun 2001: Il Ciocco, Italy
 Co-Directors: Dr. F. Ghetti, Consiglio Nazionale delle Ricerche,
 Istituto di Biofisica, Area della Ricerca di Pisa, Via Alfieri 1,
 San Cataldo, 56010 Ghezzano Pisa, Italy
 (Fax: 39 050 3152760, E-mail: francesco.ghetti@ib.pi.cnr.it)
 Dr. Imre Vass, Hungarian Academy of Sciences, Szeged, Hungary
 (E-mail: imre@nucleus.szbk.u-szeged.hu)

NAUKI STOSOWANE I TECHNICZNE**Responsive Systems for Active Vibration Control**

July 2001: Maratea, Italy

Co-Directors: Prof. A. Preumont, Université Libre de Bruxelles, C.P. 165/42,

Av. F.D. Roosevelt 50, B-1050 Bruxelles, Belgique

(Fax: 32 2 650 4660, E-mail: andre.preumont@ulb.ac.be)

Prof. R. Bansevicius, Kaunas University of Technology, Lithuania

(E-mail: bansevicius@cr.ktu.lt)

Proof and System-Reliability

24 Jul - 5 Aug 2001: Marktobendorf, Germany

Co-Directors: Prof. H. Schwichtenberg, Ludwig-Maximilians-Universität,

Mathematisches Institut, Theresienstrasse 39, 80333 München, Germany

(Fax: 49 89 2805 248,

E-mail: schwicht@rz.mathematik.uni-muenchen.de)

Prof. J. Tiurnyn, Warsaw University, Poland

(E-mail: tiurnyn@mimuw.edu.pl)

Neural Networks for Instrumentation, Measurement and Related Industrial Applications - NIMIA '2001

09-20 October 2001: Crema, Italy

Co-Directors: Prof. Vincenzo Piuri, Politecnico di Milano, Dept. Electronics and Information,

Piazza L. Da Vinci 32, 20133 Milano, Italy

(Fax: 39 02 2399 3411, E-mail: piuri@elet.polimi.it)

Prof. Sergey Ablameyko, Belarus National Academy of Sciences, Minsk, Belarus

(E-mail: abl@newman.bas-net.by)

URL: <http://www.ims.unico.it/2001/>**Polymer Based Systems on Tissue Engineering, Replacement and Regeneration**

15-25 Oct 2001: Alvor, Portugal

Co-Directors: Prof. Rui Reis, University of Minho, School of Engineering,

Dept. of Polymer Engineer., Campus de Azurem, 4800-058 Guimarães, Portugal

(Fax: 351 253 510249, E-mail: rgreis@eng.uminho.pt)

Prof. Daniel Cohn, The Hebrew University of Jerusalem, Israel

(E-mail: danielc@vms.huji.ac.il)

MATEMATYKA, FIZYKA I ASTRONOMIA**High Spin Physics 2001**

6-10 Feb 2001: Warsaw, Poland

Co-Directors: Dr. Cyrus Baktash, Oak Ridge National Laboratory, Physics Division,

Oak Ridge, TN 37831-6371, USA

(Fax: 1 865 574 1268, E-mail: BaktashC@ornl.gov)

Prof. S. Rohozinski, University of Warsaw, Poland

(E-mail: Stanislaw-G.Rohozinski@fuw.edu.pl)

URL: <http://www.fuw.edu.pl/~hs2001/>**Application of Physics in Economic Modelling**

8-10 Feb 2001: Prague, Czech Republic

Co-Directors: Dr. Jean-Philippe Bouchaud,

Centre d'Etudes de Saclay,

Service de Physique de l'Etat Condensé, Orme des Mérisiers 91, 191 Gif-sur-Yvette Cédex, France

(Fax: 01 69 088786, E-mail: bouchau@spec.saclay.cea.fr)

Dr. Frantisek Slanina, Czech Academy of Sciences,

Czech Republic

(E-mail: slanina@fzu.cz)

Applications of Algebraic Geometry to Coding Theory, Mathematical Physics and Computation

25 Feb - 2 Mar 2001: Eilat, Israel

Co-Directors: Prof. Ciro Ciliberto, University of Roma Tor Vergata, Dip. Di Matematica,

Via della Ric. Scient., 00173 Roma, Italy

(Fax: 0672599699, E-mail: ciliberto@ext.mat.uniroma1.it)

Prof. Mina Teicher, Bar-Ilan University, Ramat-Gan, Israel

(E-mail: teicher@macs.biu.ac.il)

Cosmic Radiation: From Astronomy to Particle Physics

21-23 Mar 2001: Oujda, Morocco

Co-Directors: Prof. G. Giacomelli, University of Bologna, Physics Dept, Via

Berti-Pichat 6/2, I-40127 Bologna, Italy

(Fax: 0039 0512095269, E-mail: giacomelli@bo.infn.it)

Prof. Mohammed Derkaoui, Mohamed 1st University, Oujda, Morocco

(E-mail: derkaoui@sciences.univ-oujda.ac.ma)

Hydrogen Isotope Recycling at Plasma Facing Materials in Fusion Reactors

25-27 Apr 2001: Argonne, Illinois USA

Co-Directors: Dr. Ahmed Hassanein, Argonne National Laboratory, 9700 South Cass Avenue, Argonne, IL 60439, USA

(Fax: 630 252 5287, E-mail: hassanein@anl.gov)

Prof. A. Zakharov, Russian Academy of Science, Moscow, Russia

(E-mail: a.p.zakharov@ipc.rssi.ru)

New Kinds of Phase Transitions: Transformations in Disordered Substances

30 May - 3 Jun 2001: Russia

Co-Directors: Prof. H.E. Stanley, Boston University,

Ctr for Polymer Studies,

Dept. of Physics, 590 Commonwealth Avenue, Boston, MA 02215, USA

(Fax: 1-617 353 3783, E-mail: hes@argento.bu.edu)

Prof. V. Brazhkin, Russian Academy of Sciences, Troitsk, Russia

(E-mail: brazhkinv@hppi.troitsk.ru)

The Nuclear Many-Body Problem 2001

2-5 Jun 2001: Brijuni, Pula, Croatia

Co-Directors: Prof. W. Nazarewicz, University of Tennessee, Dept. of Physics and Astronomy, Knoxville, TN 37996, USA

(Fax: 1 865 5744745, E-mail: witek-nazarewicz@utk.edu)

Prof. Dario Vretenar, University of Zagreb, Croatia

(E-mail: vretenar@phy.hr)

Acceleration and Radiation of Relativistic Electrons in Dense Media

25-29 Jun 2001: Yerevan, Armenia

Co-Directors: Prof. Helmut Wiedemann, Stanford University, SLAC/SSRL, P.O. Box 4349,

Stanford, CA, USA

(Fax: 650 926 4100, E-mail: wiedemann@slac.stanford.edu)

Dr. Robert Avagyan, Academy of Sciences of Rep. of Armenia, Yerevan, Armenia

(E-mail: ravakian@hermes.desy.de)

Interpretation of the New Diffractive Phenomena in Quantum Chromodynamics and in the S-Matrix Theory

4-8 Sep 2001: Yalta, Crimea, Ukraine

Co-Directors: Prof. Roberto Fiore, Universita della Calabria, Dipartimento di Fisica,

I-87036 Rende (Cosenza), Italy

(Fax: 39 0984 493187, E-mail: fiore@cs.infn.it)

Prof. L. Jenkovszky, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

(E-mail: jenk@gluk.org)

CHEMIA I INŻYNIERIA MATERIAŁOWA

Frontiers of High Pressure Research II : Application of High Pressure to Low-Dimensional Novel Electronic Materials

10-15 Jun 2001: Pingree Park, CO, USA

Co-Directors: Prof. H.D. Hochheimer, Colorado State University, Department of Physics,

Fort Collins, CO 80523, USA

(Fax: 970 491 7947, E-mail: dieter@lamar.colostate.edu)

Prof. B. Kuchta, Wrocław University of Technology, Poland

(E-mail: kuchta@kchf.ch.pwr.wroc.pl)

URL: <http://lamar.colostate.edu/~natoarw/>

Atomistic Aspects of Epitaxial Growth

26-30 Jun 2001: Corfu, Greece

Co-Directors: Prof. L.T. Wille, Florida Atlantic University, Department of Physics,

777 Glades Road, Boca Raton, FL 33431, USA

(Fax: +1 561 297 2662, E-mail: willel@fau.edu)

Dr. Miroslav Kotrla, AVCR, Praha, Czech Republic

(E-mail: kotrla@fzu.cz)

Magnetic Resonance in Colloid and Interface Science

26-30 Jun 2001: St. Petersburg, Russia

Co-Directors: Prof. Jacques Fraissard, Université Pierre et Marie Curie, Lab de Chimie des Surfaces, CNRS-URA1428, 4 Place Jus-

sieu, Case 196, Tour 54-55,

75252 Paris Cédex 05, France

(Fax: 33 (0)1 44 275536, E-mail: jfr@ccr.jussieu.fr)

Prof. Valentin Parmon, Boreskov Institute of Catalysis, Novosibirsk, Russia

(E-mail: parmon@catalysis.nsk.su)

Molecular Low Dimensional and Nanostructured Materials for Advanced Applications

3-7 Sep 2001: Poznan, Poland

Co-Directors: Prof. A. Graja, Polish Academy of Sciences, Institute of Molecular Physics,

ul. Smoluchowskiego 17, 60-179 Poznan, Poland

(Fax: 48 61 86 84 524, E-mail: graja@ifmpan.poznan.pl)

Prof. V.M. Agranovich, Russian Academy of Sciences, Troitsk, Russia

(E-mail: agran@isan.troitsk.ru)

INŻYNIERIA ŚRODOWISKA

New Paradigms in River and Estuarine Management

26-28 Mar 2001: Boise, Idaho, USA

Co-Directors: Prof. P. Goodwin, University of Idaho, College of Engineering -

Boise, 800 Park Blvd., Suite 200, Boise, ID 83712, USA

(Fax: 208 387 1246, E-mail: pgoodwin@uidaho.edu)

Mr. Peter Tomka, Representative of Slovakia to United Nations

(E-mail: mission.sloval@ties.itu.ch)

Geographical Information Systems (GIS) for Emergency Preparedness and Health Risk Reduction

22-27 Apr 2001: Dubrovnik, Croatia

Co-Directors: Prof. David Briggs, Imperial College of Science, Technology and Medicine, Department of Epidemiology & Public Health, Nordolf Place, W2 1PG London UK

(Fax: 44 0 207 402 2150, E-mail: d.briggs@ic.ac.uk)

Mr. Spase Vulic, MED-EKON, Zagreb, Croatia

(E-mail: med-ekon@zg.tel.hr)

An Evaluation of Progress in Coastal Policies at the National Level : A Transatlantic and Euro-Mediterranean Perspective

1-3 Jun 2001: Ljubljana, Slovenia

Co-Directors: Prof. Biliana Cicin-Sain,

University of Delaware, Center for the

Study of Marine Policy, 301 Robinson Hall, Newark, DE 19711, USA

(Fax: 1 302 831 3668, E-mail: bcs@udel.edu)

Prof. Aleksandra Kornhauser, University of Ljubljana, Slovenia

(E-mail: aleksandra.kornhauser@uni-lj.si)

Global Atmospheric Change and its Impact on Regional Air Quality - Physical Chemical Processes in the Atmosphere

29 Jul - 2 Aug 2001: Irkutsk, Lake Baikal, Russia

Co-Directors: Prof. K.H. Becker, Universitat Wuppertal, Physikali-

sche Chemie /

FB 9, Gauss-Strasse 20, D-42097 Wuppertal, Germany

(Fax: 49 202 439 2505,

E-mail: becker@physchem.uni-wuppertal.de)

Prof. Igor Morozov, Russian Academy of Sciences,

Moscow, Russia

(E-mail: morozov@center.chph.ras.ru)

NAUKI STOSOWANE I TECHNICZNE

Telemedicine in Central Asia: Applications in Emergency Medicine

2-4 Apr 2001: Tashkent, Uzbekistan

Co-Directors: Dr. Jeffrey Smith, George Washington University, Medical Center,

2140 Pennsylvania Avenue, Washington, DC 20037, USA

(Fax: 202 994 3924, E-mail: emdjps@gwumc.edu)

Prof. Zuhra Adilova, Acad. of Sciences of Uzbekistan, Tashkent, Uzbekistan

E-mail: z.adilova@ic.ac.uz)

Limitations and Future Trends of Neural Computation

11 - 13 Jun 2001: Pontignano, Siena, Italy

Co-Directors: Prof. Marco Gori, Universita di Siena,

Dipartimento di Ingegneria

dell'Informazione, Via Roma 56, 53100 Siena, Italy

(Fax: 39 0577 233602, E-mail: marco@ing.unisi.it)

Prof. Liviu Goras, Technical University of Iasi, Romania

(E-mail: lgoras@zeta.etc.tuiasi.ro)

Andrzej Sobkowiak

© Profesorze Janie Madejskim

– współpracownicy z Gdańska

21 października 2000 r., po krótkiej chorobie, zakończył w Warszawie życie prof. dr inż. Jan Mieczysław Madejski.

Urodzony 12 maja 1925 r. w Książu Wielkim powiat Miechów w rodzinie późniejszego pułkownika lotnictwa Władysława Madejskiego i jego Małzonki Ireny Zofii Świętochowskiej.

Ojciec Władysław (podajemy za Polskim Słownikiem Biograficznym t. XIX -1, str. 118) w czasie II wojny światowej walczył w Polskich Siłach Powietrznych, w 305 Dywizjonie Bombowców Lekkich, a następnie sprawował funkcję dowódcy polskich jednostek lotniczych przy dowódcy 21 grupy Armii Brytyjskiej marszałka B. Montgomery'ego.

Matka Irena Zofia Świętochowska pochodziła z mazowieckiej rodziny ziemiańskiej.

Jan Madejski do 6 roku życia wychowuje się w Bydgoszczy, Toruniu i Dęblinie.

Świadectwo ukończenia pierwszej klasy szkoły powszechnej otrzymuje w Gzowie k. Pułtuska, drugą i trzecią klasę kończy w Szkole Rodziny Wojskowej przy Inspektoracie Sił Zbrojnych w Warszawie. Do czwartej i piątej klasy uczęszcza w szkole św. Anny we Lwowie, szóstą zaś klasę kończy w szkole powszechnej nr 83 w Warszawie.

Po ukończeniu szkoły powszechnej, w roku 1937, wstępuje do gimnazjum im. St. Staszica w Warszawie, w którym w 1939 r. otrzymuje promocję do trzeciej klasy.

Po wybuchu II wojny światowej uczęszcza na tajne komplety w gimnazjum im. St. Staszica, a następnie na

kursy przygotowawcze do szkół technicznych II stopnia. Na wiosnę 1941 r. zdaje tzw. małą maturę. Jesienią 1941 r. zdaje egzamin wstępny i zostaje przyjęty do Państwowej Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. Wawelberga i Rotwanda. Musi jednak przerwać naukę i rozpoczyna pracę w firmie Zakłady Mechaniczne Bronisława Kapicy w Warszawie, gdzie pracuje do lipca 1944 r., ostatnio jako kreślarz-konstruktor.

Jednocześnie prywatnie uczy się matematyki u prof. Szymanowskiego i języka polskiego u prof. Szymanowskiej. Wiosną 1943 r. zdaje egzamin maturalny. W tym czasie zostaje przyjęty na kursy kreślarskie prof. Jagodzińskiego, czyli na tajną Politechnikę Warszawską. W czerwcu 1944 r. zalicza III semestr na Wydziale Mechanicznym tej uczelni.

W czasie nocnych bombardowań Warszawy kreśli projekty z części maszyn, który to przedmiot wykładał wtedy profesor Waclaw Moszyński.

W pierwszej połowie 1941 r. zostaje zwerbowany do pracy konspiracyjnej. Organizacja wojskowa *Wnuki Warszawy* powstała zaraz po zakończeniu kampanii wrześniowej, a w 1941 r. została włączona do III Rejonu *Dęby* VII Obwodu *Obroża* Okręgu Warszawskiego ZWZ-AK, jako 1 kompania. W pierwszym plutonie tej kompanii jest Jan Madejski, w 1942 r., dowódcą sekcji, a w końcu 1943 r., po ukończeniu Szkoły Niższych Dowódców, zostaje przeniesiony do Oddziału Specjalnego (*Kedyw*), na stanowisko dowódcy sekcji.

We wrześniu 1944 r., po wyzwoleniu Pragi, grupa ok. 40 żołnierzy III Rejonu

z majorem *Tatarem*, kapitanem *Jastrzębkiem* i kilku innymi oficerami na czele wstępuje do Armii Berlinga. Niedługo potem major *Tatar* i kapitan *Jastrzęb* zostali przez NKWD aresztowani i wywiezieni w głąb Rosji. Jan Madejski wraz z innymi żołnierzami III Rejonu AK znalazł się w końcu września w 6 pułku piechoty, który przebywał w tym czasie na froncie na północnej Pradze. Mianowany dowódcą III plutonu 5 kompanii strzeleckiej, bierze udział w walkach na Pradze, na Żeraniu i w Jabłonnie, gdzie w połowie stycznia 1945 r. forsuje Wisłę, dowodząc pułkowym oddziałem rozpoznawczym w marszu do Warszawy.

W walkach na Pomorzu w czasie przełamania pozycji ryglowej Wału Pomorskiego zostaje ciężko ranny. Przez kilka miesięcy przebywa w szpitalu, a następnie rozkazem MON w końcu 1945 r. zostaje zdemobilizowany.

Od marca 1946 r. kontynuuje studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Gdańskiej. Studia kończy w 1948 r. na sekcji ogólnokonstruktoryjnej.

Po ukończeniu studiów zostaje ponownie powołany do wojska i skierowany do Szefostwa Technicznego Marynarki Wojennej, gdzie pełni obowiązki inżyniera ds. remontów okrętów wojennych w Biurze Nadzoru Marynarki Wojennej w Stoczni Gdyńskiej.

Uzyskuje zgodę MON na dodatkową pracę jako starszy asystent w Katedrze Teorii Maszyn Ciepłych i Laboratorium Ciepłym Politechniki Gdańskiej, gdzie był zatrudniony już od 1947 r.

W 1949 roku, w okresie nasilonych aresztowań przedwojennych oficerów Marynarki Wojennej, udaje się Janowi

Madejskiemu opuścić Marynarkę Wojenną.

W 1950 roku kierownik Katedry Teorii Maszyn Ciepłych i Laboratorium Ciepłego, bezpośredni przełożony Jana Madejskiego i Jego nauczyciel, profesor Wiktor Wiśniowski, zostaje karnie przeniesiony do Politechniki Wrocławskiej, za to, że odważył się *oblać* studenta będącego sekretarzem komitetu wojewódzkiego PZPR.

Po odejściu prof. Wiśniowskiego Jan Madejski znalazł zatrudnienie w Katedrze Części Maszyn, kierowanej przez Profesora Adolfa Polaka, z jednoczesnym zatrudnieniem na stanowisku starszego konstruktora w biurze konstrukcyjnym Zakładów Zamech w Elblągu, kierowanym również przez prof. Polaka.

W tej katedrze pracował na początku jako starszy asystent, następnie jako adiunkt, a ponadto został delegowany do Stoczni Gdańskiej, gdzie nadzorował montaż i eksploatację okrętowych maszyn parowych (Lentza) typu MZ8a, a także innych mechanizmów okrętowych. Pod kierunkiem prof. Polaka rozpoczął studia konstrukcyjne nad urządzeniem do badania procesu płukania w cylindrze silnika Diesla wielkiej mocy.

W tym czasie pracuje również jako asystent, prowadząc ćwiczenia projektowe z maszyn parowych w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej.

W tym okresie debiutuje trzema publikacjami naukowymi w redagowanym przez Profesora Witolda Nowackiego czasopiśmie *Archiwum Mechaniki Stosowanej* 1951-1953. Każda z tych prac była z innej dziedziny: pierwsza z wymiany ciepła, druga z teorii sprężystości, a trzecia z teorii regulacji. Ta ostatnia była jedyną pracą J. Madejskiego z tej dziedziny, a jej wyniki okazały się przydatne w 40 lat później.

W 1951 roku rozpoczyna prowadzenie wykładów *sprężarki tłokowe* na Wydziale Mechanicznym i Budowy Okrętów. W dwa lata później obejmuje kierownictwo Katedry Mechaniki na

Wydziale Budowy Okrętów, zwolnione z chwilą przeniesienia się do Warszawy profesora Michała Łunca, i otrzymuje stanowisko zastępcy profesora. W tymże roku 1953 wstępuje w związek małżeński z Aliną Marią ze Słupczyńskich. Katedrą Mechaniki kieruje tylko jeden rok akademicki. W 1954 roku obejmuje kierownictwo Katedry Teorii Maszyn Ciepłych na Wydziale Mechanicznym, w której to katedrze siedem lat wcześniej rozpoczął karierę naukową.

W związku z objęciem tej katedry kończy rozpoczęte prace z dziedziny mechaniki ciała stałego - zaproponowaną teorię plastyczności, tłumaczącą zjawiska pełzania, relaksacji naprężeń, zmęczenia i twardości - i stopniowo przestawia się na problematykę termodynamiki i wymiany ciepła.

Jednocześnie z kierownictwem tej katedry obejmuje kierownictwo pracowni, a następnie Zakładu Termodynamiki i Wymiany Ciepła w organizowanym przez profesora Roberta Szewalskiego Zakładzie, a następnie Instytucie Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku. W 1957 roku przedstawia pracę kandydacką pt. *Zastosowanie dynamicznej teorii plastyczności*, której promotorem jest profesor Adolf Polak, a recenzentami profesor Robert Szewalski i profesor Jarosław Naleszkiewicz. Publiczna obrona odbyła się 31 marca 1958 r. W tym roku zostaje powołany na stanowisko docenta. Opublikowana w 1958 r. praca zapoczątkowała szczególną specjalność naukową J. Madejskiego, a mianowicie problematykę wymiany ciepła podczas wrzenia i przepływy dwufazowe.

Instytut Maszyn Przepływowych PAN wydaje, pod redakcją Eustachego S. Burki, książkę napisaną przez J. Madejskiego pt. *Teoria wymiany ciepła*, która była głównym argumentem we wniosku awansowym na profesora nadzwyczajnego. Opiniodawca - Profesor Stanisław Ochęduszek - uznał ją za równoważną pracy habilitacyjnej. No-

minację na profesora nadzwyczajnego otrzymuje J. Madejski w 1965 r. Drugie, uzupełnione wydanie tej książki ukazało się w 1998 r.

Była to nowoczesna monografia prezentująca wiedzę na miarę najlepszych w danym czasie. Stanowiła ona "biblię" dla polskich naukowców z tej dziedziny.

W tym czasie kłopoty rodzinne zmuszają profesora Jana Madejskiego do przeniesienia się na południe kraju. Najstarszy z trzech synów, Władysław, ur. w 1954 r., zachorował na astmę uczuleniową. Jedynym sposobem na wyleczenie była zmiana klimatu i leczenie w sanatorium w Rymanowie.

Profesor Madejski z żalem żegna się z Gdańskiem i przenosi wraz z rodziną do Rzeszowa, obejmując w organizującej się tam Wyższej Szkole Inżynierskiej kierownictwo Zakładu Termodynamiki oraz stanowisko dziekana Wydziału Mechanicznego.

Przeniesienie z Gdańska do Rzeszowa pozwala na całkowite wyleczenie syna Władysława, ale wpływa niekorzystnie na świetnie rozpoczętą w Gdańsku karierę naukową. Rozpoczyna współpracę naukową z Instytutem Badań Jądrowych (IBJ) w Świerku, z Zakładem Inżynierii Reaktorowej oraz Zakładem Fizyki i Techniki Plazmy. Współpraca ta wpływa na dalszą działalność naukową profesora Madejskiego w dziedzinie reaktorów BWR oraz LMFBR, a w późniejszym okresie plazmotronów i napyłania plazmowego.

W 1969 roku czyni starania o przeniesienie do IBJ, co spotyka się z ostrym sprzeciwem kierownictwa rzeszowskiej uczelni. Dopiero po półrocznym proteście, wyrażającym się odmową pobierania pensji w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Rzeszowie, uzyskuje zgodę na przeniesienie.

W 1970 roku zostaje mianowany dyrektorem naczelnym IBJ. Wkrótce po tym następują wypadki grudniowe i zmiana ekipy rządzącej. Profesor Jan Madejski orientuje się, że nie będzie

mógł dostosować się do okoliczności i w 1971 r. składa rezygnację z zajmowanego stanowiska. W tym czasie wspólnie z prof. Bogumiłem Stanisze-wskim pisze książkę: *Wymiana ciepła przy wrzeniu i przepływy dwufazowe, część I*, oraz samodzielnie część II tego dzieła, jako pierwsze opracowanie na ten temat w Polsce. Opracowuje i publikuje oryginalną teorię cieczy. Nadal pracuje w IBJ w Świerku. W 1973 roku zostaje wybrany członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk (PAN).

W 1974 roku Wyższa Szkoła Inżynierska w Rzeszowie zostaje przemianowana na Politechnikę Rzeszowską, w której powołano Instytut Lotnictwa. Rektor Politechniki Rzeszowskiej proponuje prof. Madejskiemu objęcie stanowiska kierownika Zakładu Termodynamiki i Silników Lotniczych. Profesor Madejski przyjmuje propozycję i przedstawia swoją działalność naukową na tematykę lotniczą. W tym czasie pisze dwie książki: *Wymiana ciepła w turbinach cieplnych* i *Traktat o śmigłach* wydane jako 1 i 7 tom Wydawnictwa Monograficznego Maszyny Przepływowe pod redakcją prof. Eustachego S. Burki, nakładem Instytutu Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku. Wiele wysiłku poświęca również opracowaniu nowego napędu lotniczego, w którym do regulacji zmiany skoku łopaty napędowej został użyty regulator opracowany przez J. Madejskiego w 1951 r.

W 1986 roku profesor J. Madejski zostaje wybrany członkiem rzeczywistym PAN.

W tym czasie odnowiła się choroba okupacyjna i zmusiła prof. Madejskiego do wielomiesięcznego leczenia w sanatorium w Zakopanem. Po powrocie z sanatorium, kiedy dojazdy z Warszawy do Rzeszowa stały się bardzo uciążliwe, profesor podejmuje decyzję wcześniejszego przejścia na emeryturę, co następuje w 1988 r.

Niespodziewany zawał mięśnia sercowego wyłączy Profesora z czynnej

pracy naukowej, zajmuje się w tym czasie muzyką i rozrachunkiem z przeszłością wojenną. Pisze wspomnienia z okresu walki z okupantem pt. *Oddział Specjalny* i wydaje własnym sumptem. Pisze uroczę bajki dla dzieci z własnymi ilustracjami. Komponuje dwie opery oraz własnoręcznie odlewa w kuchni cynowe żołnierzyki, maluje mundury odpowiadające w najmniejszych szczegółach historycznym oryginałom.

Po powrocie do zdrowia wraca w 1991 r. do pracy naukowej, współpracując przede wszystkim z Instytutem Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku, w którym jest członkiem Rady Naukowej, ale także z politechnikami w Gdańsku, Łodzi, Białymstoku i Warszawie. Pisze i publikuje oryginalne prace głównie z dziedziny przepływów dwufazowych w urządzeniach energetycznych. Publikuje w 2000 r. oryginalną pracę dotyczącą nowej propozycji śmigłowca o skrzydłach obracających się nie w osi pionowej, ale poziomej.

Należy nadmienić, że w roku akademickim 1967/1968 prowadzi wykłady w Politechnice Krakowskiej na studium podyplomowym organizowanym przez prof. Chrzanowskiego, a w roku akademickim 1981/1982 jest zatrudniony w wymiarze 1/2 etatu w Politechnice Łódzkiej.

Profesor Jan Madejski był wychowawcą licznej grupy inżynierów specjalistów techniki cieplnej. Jego uczniowie zajmują obecnie poważne stanowiska w przemyśle, energetyce, a także w placówkach naukowych. Kilkadziesiąt prac dyplomowych, 20 ukończonych z Jego promotorstwem prac doktorskich - oto niektóre liczby z długoletniej działalności dydaktycznej Profesora. Aż dziwne się wydaje, jak bogata i wszechstronna jest dotychczasowa działalność Profesora. Jak różnorodne, ważne i trwałe są efekty tej działalności - w nauce, w szkolnictwie wyższym i przemyśle. Ogromny dorobek naukowy i stworzenie własnej szkoły naukowej, promotorstwo licz-

nych prac doktorskich, opieka nad pracami habilitacyjnymi, ofiarny udział w doradczej działalności rad i komisji naukowych zaowocowały licznymi wyróżnieniami i odznaczeniami państwowymi.

Był członkiem oraz wieloletnim wiceprzewodniczącym Komitetu Termodynamiki i Spalania PAN, członkiem Komitetu Energetyki PAN, członkiem Komitetu Mechaniki PAN oraz członkiem wielu Towarzystw Naukowych w kraju i za granicą.

Największą jednak satysfakcję sprawiła Profesorowi *Odznaka Oddziałów Specjalnych Kedyw Okręgu Warszawskiego AK*, którą wręczył Mu Jego dowódca major Roman Grotowski *Ers* dnia 29 listopada 1981 r., w obecności ppłk. dypl. Wojciecha Borzobohatego.

Należy również wspomnieć o Jego wnukach, których jest sześćcioro, a które były Jego radością i chlubą, mianowicie: Anna (ur. 1982) i Jan Mieczysław (ur. 1984) - dzieci syna Władysława; Agata (ur. 1979) i Katarzyna (ur. 1982) - dzieci syna Andrzeja; Aleksandra Filipa (ur. 1985) i Konrad Józef (ur. 1988) - dzieci syna Romana.

Odszedł od nas wybitny uczony i nauczyciel, wybitny technik i humanista na miarę naszych najwybitniejszych. Wybitny Polak, Człowiek o niespotykanym już dziś autorytecie i to nie tylko naukowym, ale także autorytecie moralnym. Człowiek wielkiej skromności i życzliwości.

Twórczość i postawa badawcza Profesora pozostanie dla Jego kolegów, uczniów i współpracowników zawsze wzorem, przedmiotem podziwu i szacunku.

Eustachy S. Burka
Jarosław Mikieliewicz

Instytut Maszyn Przepływowych
Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku

Listopad 2000 r.

Konkurs SEP na najlepszą pracę dyplomową na Wydziale Elektrycznym

Tradycyjnie już z inicjatywy Zarządu Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP) w Rzeszowie oraz Koła SEP Politechniki Rzeszowskiej zorganizowano konkurs na najlepszą pracę dyplomową studentów Wydziału Elektrycznego naszej uczelni. Konkurs ten cieszy się dobrą opinią wśród absolwentów, a jego finał, przeprowadzany w siedzibie Zarządu Oddziału SEP w Rzeszowie, stanowi sympatyczne spotkanie młodych inżynierów elektryków z członkami Jury, w którego skład wchodzi przedstawiciele uczelni i zakładów przemysłowych naszego regionu. W roku ubiegłym finał konkursu odbył się 10 listopada.

Jury, pod przewodnictwem prezesa Zarządu Oddziału SEP w Rzeszowie - mgr. inż. Adama Szalwy, przyznało nagrody pieniężne i dyplomy następującym autorom:

◆ **I nagroda - mgr inż. Piotr Krukar**

“Ocena przydatności metody spektroskopii masowej (SNMS) do analizy profilowej wielowarstwowej struktury grubowarstwowej.” Konsultantem pracy był dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz.

◆ **II nagroda - mgr inż. Roman Ogorzałek**

“Zastosowanie standardu PC/SC do współpracy z kartami procesorowymi.” Konsultantem pracy był dr inż. Waław Irzeński.

◆ **III nagroda - mgr inż. Rafał Szatan**

“Zdalna wieloużytkownikowa praca w systemie NOVUM-BANK 3GL w oparciu o system operacyjny LINUX”. Konsultantem pracy był dr inż. Kazimierz Lal.

◆ **Wyróżnienia otrzymali:**

mgr inż. Dariusz Borowiec i mgr inż. Ireneusz Brewczyński

“Realizacja filtrów cyfrowych na procesorze sygnałowym ADSP - 2181”. Konsultantem pracy był dr inż. Andrzej Szytma.

mgr inż. Piotr Bramberger

“SYBASE POWERBUILDER 6.0 - nowoczesne narzędzie do tworzenia systemów baz danych”. Konsultantem pracy był dr inż. Kazimierz Lal.

mgr inż. Krzysztof Dzioba i mgr inż. Marek Wiamecki

“Oprogramowanie w języku JAVA inteligentnych agentów realizujących transakcje kupna i sprzedaży w sieci INTERNET”. Konsultantem pracy był dr hab. inż. Marian Wysocki, prof. PRz.

Ryszard Schab

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

KONFERENCJA

SAKON 2000

XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt.

“Metody obliczeniowe i badawcze w rozwoju pojazdów samochodowych i maszyn roboczych samojezdnych. Zarządzanie i marketing w motoryzacji”

W dniach 20-23 września 2000 r. odbyła się XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa SAKON 2000, którą - począwszy od 1990 r. - organizuje Zakład Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych Politechniki Rzeszowskiej. Konferencja jest organizowana corocznie, o tej samej specjalistycznej problematyce: **“Metody obliczeniowe i badawcze w rozwoju pojazdów samochodowych i maszyn roboczych samojezdnych”**. Od trzech lat zakres tematyczny poszerzono o zagadnienia zarządzania i marketingu motoryzacyjnego, co zostało odzwierciedlone również w tytule.

Zakład Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych posiada podpisane wieloletnie umowy o współpracy naukowo-badawczej i dydaktycznej z Uniwersytetem Transportu Ukrainy w Kijowie oraz Akademią Transportu Ukrainy - Zachodnim Centrum we Lwowie. W ramach tych porozumień każdorazowo w konferencjach uczestniczą przedstawiciele obu tych instytucji.

Podczas tegorocznej, jedenastej już, konferencji szczególny nacisk został położony na poziom naukowy prezentowanych referatów. Wszystkie były recenzowane przez samo-

dzielnych pracowników nauki, specjalistów z zakresu tematyki konferencji. Wśród recenzentów byli również przedstawiciele Uniwersytetu Transportu Ukrainy w Kijowie. Artykuły, po pozytywnych recenzjach, wydano w materiałach konferencyjnych.

Obrady konferencji odbyły się w przepięknej scenerii zamku w Przecławiu k. Mielca. Uczestniczyli w nich naukowcy i praktycy z kraju i z zagranicy. Szczególnie liczna była grupa gości z Ukrainy, reprezentująca zarówno środowisko naukowe, jak i menedżerów przemysłu oraz biznesu. Wśród zaproszonych gości była również liczna grupa prezesów wielu polskich spółek przemysłu samochodowego i silnikowego.

W czasie dwudniowych obrad wygłoszono ogółem 36 referatów w sesjach plenarnych. Oprócz prac teoretycznych i eksperymentalnych z ośrodków akademickich zaprezentowano również ciekawe prace wdrożeniowe z przemysłu, obejmujące zarówno sferę produkcji, jak i eksploatacji. Przebieg konferencji SAKON 2000 potwierdził jej ustawiczny rozwój oraz wzrost poziomu naukowego i organizacyjnego.

Specjalne życzenia uczestnikom konferencji przesłał Przewodniczący Komisji Naukowo-Problemovej Motoryzacji Oddziału Krakowskiego PAN - prof. zw. dr hab. inż. Bolesław Stolarski, podkreślając jej rangę w rozwoju motoryzacji.

Przedstawiciele strony ukraińskiej wielokrotnie apelowali w swoich wypowiedziach o nawiązanie ściślejszych kontaktów naukowych i gospodarczych z branżą motoryzacyjną (dot. to głównie silników wysokoprężnych i autobusów) w ramach Euroregionu Karpackiego. Podkreślali, że organizowanie konferencji o takiej formule znakomicie tę formę kontaktów ułatwia. Wspólnie uściślono również wybrane zagadnienia transportu na konferencję SAKON 2001, które będą prezentowane jako referaty zamówione.

Organizatorzy konferencji pragną w tym miejscu podziękować za jej dofinansowanie Komitetowi Badań Naukowych oraz pozostałym sponsorom, w tym szczególnie Wytwórni Silników PZL-Mielec Sp. z o.o. Udzielona pomoc finansowa pozwoliła w znacznym stopniu pokryć koszty organizacyjne konferencji.

Kazimierz Lejda

KONFERENCJA

SOLINA 2000

W dniach 28-30 września 2000 r. w ośrodku Jawor nad Jeziorem Solińskim odbyła się kolejna, XII Konferencja Ciepłowników nt. **“Systemy grzewcze w budownictwie”**, zorganizowana przez Zakład Ciepłownictwa i Klimatyzacji WBiIS Politechniki Rzeszowskiej, przy współpracy Oddziału PZITS oraz MPEC-u w Rzeszowie.

W pięknej scenerii bieszczadzkiej jesieni spotkało się 220 uczestników z całej Polski i z zagranicy, którzy w ciągu trzech dni wymieniali swoje zawodowe doświadczenia. W materiałach konferencyjnych opublikowano 40 referatów opracowanych przez autorów krajowych i gości zagranicznych ze Słowacji, Ukrainy oraz Niemiec. Nad merytoryczną stroną konferencji czuwał Komitet Naukowy, w skład którego weszli branżowi specjaliści zarówno krajowi, jak i zagraniczni pod przewodnictwem prof. zw. dr. hab. inż. Witolda Wasilewskiego z Politechniki Warszawskiej - nestora polskiego ciepłownictwa.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał przewodniczący - dr inż. Władysław Szymański, który podkreślił niebagatelne znaczenie tych cyklicznych spotkań dla wymiany poglądów i nowości w branży ciepłowniczej. Dziekan WBiIS - dr hab. inż. Szczepan Woliński, prof. PRz - w swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie organizowanej konferencji na rynku krajowym oraz nakreślił historię WBiIS w świetle jubileuszu 50-lecia Politechniki Rzeszowskiej. Konferencja była połączona również z 35-leciem rzeszowskiego MPEC-u.

Program konferencji obejmował pięć sesji programowych, w których były prezentowane referaty oraz wystąpienia 25 firm branżowych, promujących swoją działalność. Planowanie energetyczne, wybór źródeł ciepła, benchmarking systemów ciepłowniczych, wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii - to tylko niektóre z długiej listy ciekawych tematów przedstawionych podczas konferencji. Oprócz tego pokazano nowości na rynku krajowym i zagranicznym w branży ciepłowniczej i ogrzewniczej oraz wskazano na dalszy dynamiczny jej rozwój.

Żarliwe dyskusje zawodowe nie zamykały się jedynie w programach sesji. Przeniosły się do kuluarów i trwały nawet podczas uroczystej kolacji. Przerywał je jedynie występ gwiazdy wieczoru, którą był niewątpliwie Zbigniew Wodecki. Szampański nastrój z “Pszczółką Mają” trwał do białego rana. Kolejną atrakcją stanowiły pieczone nad ogniskiem - przy dźwiękach kapeli podwórkowej - dziki polewane czerwonym winem, których smak pozostanie na długo w pamięci gości.

W ostatnim dniu konferencji odbyły się dwie wycieczki: techniczna - połączona ze zwiedzaniem Hydroelektrowni Solina - oraz wycieczka statkiem do trudno dostępnych zakątków Zalewu Solińskiego i zapoznanie gości z historią tamtych terenów.

Po obiedzie i gratulacjach dla organizatorów konferencji, wspólnie pożegnaliśmy gościnną Solinę z nadzieją powrotu w nowym tysiącleciu.

Maria Anna Bukowska

KONFERENCJA

PNEUMA 2000 PNEUMA 2000 PNEUMA 2000

Zakład Mechaniki Płynów i Aerodynamiki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej, wspólnie z Politechniką Świętokrzyską i Ośrodkiem Badawczo-Rozwojowym Elementów i Układów Pneumatyki w Kielcach, zorganizował XII Krajową Konferencję PNEUMA 2000 nt.: **“Płynowe systemy zasilające, napędowe i sterujące”**. Konferencja, która odbyła się w Cedzynie k. Kielc w dniach 25-27 października 2000 r., zgromadziła ok. 50 uczestników z 13 ośrodków akademickich i badawczo-rozwojowych, 10 firm handlowych i produkcyjnych, działających w branży pneumatycznej, oraz przedsiębiorstw przemysłowych stosujących pneumatykę. Patronat medialny sprawowało czasopismo “Pneumatyka”. Zakres tematyczny obejmował zagadnienia związane z wytwarzaniem i wykorzystaniem sprężonego powietrza, a także projektowaniem, badaniami i zastosowaniem elementów oraz układów pneumatycznych i hydraulicznych.

Konferencję rozpoczęła sesja plenarna prowadzona przez prof. B. Kuź-

niewskiego z Wyższej Szkoły Morskiej w Szczecinie. Wygłoszono 3 referaty przeglądowe, które traktowały o problemach mikropneumatyki, tendencjach rozwojowych napędów pneumatycznych i sterowaniu systemami zasilania sprężonym powietrzem. Tego samego dnia, w dwóch kolejnych sesjach, prowadzonych przez prof. M. Werszkę z Politechniki Wrocławskiej i prof. PRz Ł.N. Węsierskiego z Politechniki Rzeszowskiej, wygłoszono 10 referatów, w których poruszono zarówno zagadnienia związane z modelowaniem matematycznym i komputerową symulacją układów pneumatycznych, jak i bezpośrednio z użytkowaniem urządzeń pneumatycznych: mówiono np. o redukcji kosztów eksploatacyjnych w sieciach sprężonego powietrza, sterowaniu sprężarkami łopatkowymi. Była też mowa o nowatorskich rozwiązaniach konstrukcyjnych, takich jak zdwojony rozdzielacz do pras czy zastosowanie armatki powietrznej do przygotowywania form odlewniczych.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od sesji prowadzonej przez prof.

F. Siemieniakę z Politechniki Białostockiej i był zdominowany przez referaty prezentujące różne zastosowania pneumatyki. Wygłoszono m.in. dwa referaty dotyczące wykorzystania pneumatyki w medycynie, zaprezentowano urządzenie do pomiarów ciśnienia śródcząstkowego i przyrząd do wspomaganie oddechu, stosowany do rehabilitacji. Kolejne wystąpienia dotyczyły wykorzystania układów pneumatycznych do biernego i czynnego tłumienia drgań mechanicznych oraz drgań w samych siłownikach pneumatycznych. Jeden z referatów był poświęcony stosowaniu powietrza w nowoczesnych technologiach włókienniczych.

W ostatnim dniu konferencji swoją ofertę handlową zaprezentowało 10 firm. W tym dniu odbyło się też wręczenie nagród laureatom konkursu na najlepszą pracę inżynierską, magisterską i doktorską z zakresu pneumatyki, zorganizowanego przez redakcję czasopisma “Pneumatyka”.

Kolejną, XIII Krajową Konferencję PNEUMA zorganizuje Politechnika Białostocka w 2002 roku.

Łukasz N. Węsierski

Połączone siły Studenckich Kół Naukowych Wydziału Zarządzania i Marketingu

W deszczowy jesienny wieczór, 10 listopada 2000 r. w Klubie Studenckim “Plus”, odbyła się **“I Integracyjna Impreza Studenckich Kół Naukowych Wydziału Zarządzania i Marketingu”**. W spotkaniu, zorganizowanym przez Studenckie Koło Naukowe Reklamy, wzięło udział blisko 100 osób. W gronie zaproszonych gości znaleźli się m.in.: przedstawiciele władz uczelni, członkowie władz wydziału, opiekun kół naukowych w PRz, opiekunowie wszystkich kół naukowych działających na Wydziale Za-

ządzania i Marketingu oraz kierownicy katedr i zakładów z tegoż wydziału. Na imprezę licznie przybyli studenci WZiM zrzeszeni w wielu organizacjach akademickich.

W pierwszej części spotkania odbyła się prezentacja kół naukowych. W imieniu poszczególnych organizacji kolejno głos zabierali:

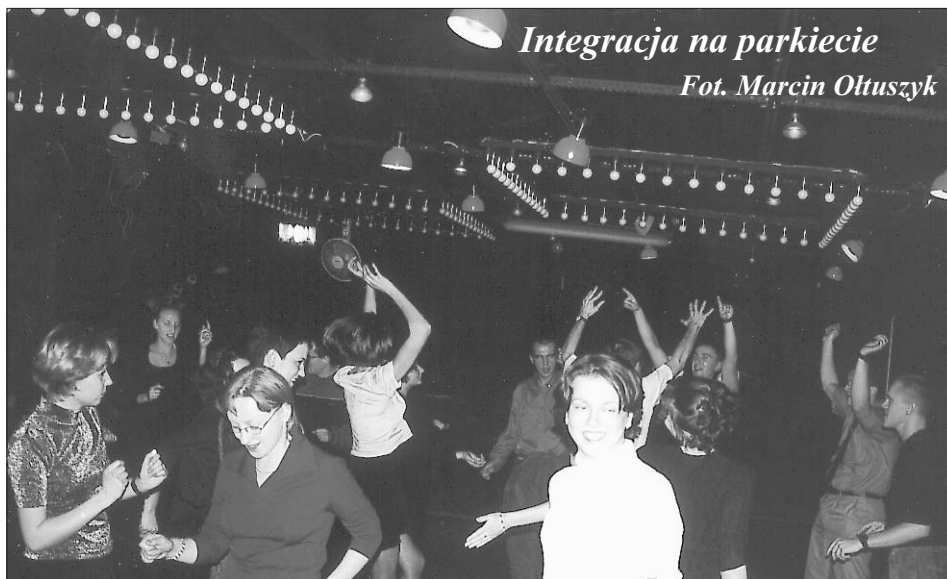
- ◆ mgr Marek Sobolewski - Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Finansowej,
- ◆ Paweł Cudek - Studenckie Koło Naukowe Rachunkowości,
- ◆ dr Waław Kotliński - Studenckie Koło Naukowe Ekonomistów,
- ◆ mgr inż. Mirosław Sołtysiak - Studenckie Koło Naukowe Zarządzania i Przedsiębiorczości,

◆ Marcin Gębarowski - Studenckie Koło Naukowe Reklamy.

W swoich wystąpieniach do studentów zwrócili się: dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRZ - prorektor ds. nauczania, prof. dr hab. inż. Władimir Lubimow - pełnomocnik rektora ds. studenckich kół naukowych, prof. dr hab. Krzesław Stokłosa - kierownik Katedry Ekonomii, oraz dr Grzegorz Ostasz - prodziekan WZiM, który wygłaszając toast, zakończył oficjalną część imprezy.

Drugą część spotkania wypełniła świetna zabawa przy muzyce, a przy stolikach toczyły się niekoniernie naukowe rozmowy.

W zamierzeniach organizatorów i pomysłodawców "I Integracyjnej Imprezy Studenckich Kół Naukowych Wydziału Zarządzania i Marketingu" była popularyzacja działalności studenckich kół naukowych oraz zachęcenie studentów młodszych roczników do włączenia się w prace akademickiego ruchu naukowego. Głównym jej celem było zintegrowanie działań członków poszczególnych organizacji. Być może efektem tego spotkania będzie realizacja wspólnych przedsięwzięć, zapropo-

nowanych przez przedstawiciela Studenckiego Koła Naukowego Reklamy: stworzenie pod stronami Politechniki Rzeszowskiej witryny internetowej, przedstawiającej działalność w wszystkich kół naukowych, przygotowanie wspólnej prezentacji na Targi Edukacyjne, pozyskanie gabloty ściiennej na wyłączny użytek kół naukowych, a w dalszej przyszłości wspólne przygotowanie konferencji naukowej.

Miejmy nadzieję, że podobne imprezy będą się odbywać corocznie, aktywizując ruch akademicki na Wydziale Zarządzania i Marketingu. Działalność kół naukowych zależy jednak od samych studentów, którzy przez udział w pracach tych organizacji mogą rozwijać swoje różnorodne zainteresowania.

Marcin Gębarowski

Info Kurier Samorządu Studentów

Adres Samorządu Studentów PRZ: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pokój 1, tel. 86 51 357

Targi Edukacyjne

W dniach 16-17 lutego 2001 r. na terenie Centrum Kongresowego Politechniki Rzeszowskiej przy al. Powstańców Warszawy 10 w Rzeszowie odbędą się III Targi Edukacyjne.

Celem imprezy jest zaprezentowanie młodzieży szkół średnich, a zwłaszcza przyszłym kandydatom na studia, pełnej oferty dydaktycznej szkół wyższych woj. podkarpackiego i województw ościennych, w tym zasad naboru na poszczególne kierunki studiów. Do uczestnictwa w Targach Edukacyjnych zapraszamy szkoły wyższe, w tym również niepaństwowe.

Warto przypomnieć, że tegoroczna impreza ma charakter wyjątkowy, ponieważ zbiega się z Jubileuszem 50-lecia Politechniki Rzeszowskiej. Przygotowujemy więc informacje o zakresie kształcenia na poszczególnych wydziałach oraz o różnych organizacjach studenckich (sportowych, kulturalnych, naukowych) działających na naszej uczelni. Proponujemy również imprezę towarzyszącą Targom, czyli Dni Otwarte Politechniki Rzeszowskiej, podczas których umożliwimy zainteresowanym zwiedzanie budynków uczelni.

Elżbieta Kanior
Koordynator III Targów Edukacyjnych

Wydawnictwa opublikowane przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Rzeszowskiej w 2000 r.

Podręczniki i skrypty

- J. Adamczyk:** *Marketing i zarządzanie w agrobiznesie*
- J. Bajorek, L. Gołębiowski, W. Posiewała:** *Obwody elektryczne. Laboratorium komputerowe.* Wyd. II
- J. Bajorek, A. Kubaszek, G. Masłowski:** *Sygnały i układy. Laboratorium.* Wyd. III
- J. Burek:** *Maszyny technologiczne*
- J. Burek:** *Maszyny technologiczne. Laboratorium*
- A. Cyunczyk:** *Fizyka metali*
- A. Cyunczyk:** *Podstawy inżynierii spieków metalowych*
- A. Cyunczyk:** *Podstawy nauki o materiałach.* Wyd. II
- A. Cyunczyk:** *Podstawy nauki o materiałach. Ćwiczenia.* Wyd. II
- Z. Hendzel, W. Żylski:** *Mechanika ogólna. Statyka*
- B. Januszewski, J. Bieniasz:** *Geometryczne podstawy grafiki inżynierskiej.* Cz. II
- J. Madejski:** *Termodynamika techniczna.* Wyd. IV
- T. Markowski, M. Mijał, E. Rejman:** *Podstawy konstrukcji maszyn.* Cz. I. Wyd. II
- K. Pyś:** *Pomiary w maszynach elektrycznych. Laboratorium.* Wyd. II
- K. Pyś:** *Pomiary w maszynach elektrycznych. Wybrane zagadnienia.* Wyd. II
- K. Rajchel, S. Wieczorek:** *Prawno-ergonomiczne zagadnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym*
- A. Rylski:** *Metrologia II. Prąd zmienny*
- R. Schab, A. Szlachta:** *Napęd elektryczny i automatyka napędu. Laboratorium.* Wyd. IV
- M. Sobolak:** *Grafika inżynierska. AutoCAD14PL. Rysunek 2D*
- F. Stachowicz:** *Przeróbka plastyczna. Laboratorium.* Wyd. III
- J. Stankiewicz, K. Wilczek:** *Algebra z geometrią. Teoria, przykłady, zadania*
- J. Stankiewicz, K. Wilczek:** *Elementy rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej. Teoria, przykłady, zadania*
- B. Trala:** *Ochrona własności przemysłowej. Podstawowe informacje według stanu prawnego na dzień 29.02.2000*
- F. Wolańczyk:** *Termodynamika. Przykłady i zadania*
- S. Wolek:** *Wstęp do informatyki*

Materiały pomocnicze

- J. Bajorek:** *Sygnały i układy.* Wyd. II
- T. Filip, M. Kolczuga:** *Wytrzymałość materiałów. Geometria pól, siły wewnętrzne w płaskich układach prętowych*
- W. Homik, B. Kozik:** *Grafika inżynierska. AutoCAD 14. Wybrane zagadnienia z ćwiczeniami*
- M. Kolczuga:** *Podstawy teorii stanu naprężenia i odkształcenia*
- A. Laska, R. Piętowska-Laska, S. Wieczorek:** *Podstawy działalności projektowej w ergonomii*
- J. Nyklewicz:** *Planowanie i organizacja technicznego przygotowania produkcji*
- A. Pacana:** *Sterowanie jakością.* Wyd. II
- S. Wolek (red.):** *Informatyka ekonomiczna*

Monografie

- ❑ **J. Bucior:** *Kształtowanie niezawodności łopatek wirnika sprężarki lotniczych silników turbinowych metodami technologicznymi*
- ❑ **K. Buczek:** *Modele przyrządów półprzewodnikowych mocy i układów energoelektronicznych pracujących impulsowo*
- ❑ **A. Daszkiewicz:** *Referendum i wybory w województwie rzeszowskim w latach 1946-1947*
- ❑ **J. Górnicki:** *Dyskretne aspekty nieliniowej teorii ergodycznej (aproksymacje punktów stałych ciągami słabo zbieżnymi)*
- ❑ **L. Lichołai:** *Analiza funkcjonowania pasywnych systemów ogrzewania słonecznego i prognozowanie ich efektywności energetycznej*
- ❑ **W. Orłowicz:** *Zastosowanie ultradźwięków w odlewnictwie*
- ❑ **M. Śmieszek:** *Ruch i zapotrzebowanie na energię automatycznie kierowanego pojazdu transportowego - kołowego robota mobilnego*
- ❑ **L. Ziemiański:** *Sieci neuronowe w dynamice konstrukcji. Wybrane zagadnienia*

Materiały konferencyjne

- ❑ *Flawonoidy i ich zastosowanie. Wyd. II*
- ❑ *Mechanics 2000*
- ❑ *Mechanics 2000. Supplement*
- ❑ *Metrologia 2000. II Konferencja Grantowa*
- ❑ *MKM 2000. XXXII Międzyuczelniana Konferencja Metrologów. T. I i II*
- ❑ *Metody i technika przetwarzania sygnałów w pomiarach fizycznych*
- ❑ *Obróbka ścierna. Podstawy i technika*
- ❑ *Projektowanie koncepcyjne - kształtowanie konstrukcji. Konstrukcje z blach fałdowych. Konstrukcje cięgnowe*
- ❑ *Przedsiębiorstwo u progu XXI wieku*
- ❑ *SAKON'00. Metody obliczeniowe i badawcze w rozwoju pojazdów samochodowych i maszyn roboczych samojezdnych. Zarządzanie i marketing w motoryzacji*

Zeszyty Naukowe

- ❑ *Budownictwo i Inżynieria Środowiska z. 32. Aktualne problemy budownictwa i inżynierii środowiska. Cz. I – Budownictwo*
- ❑ *Budownictwo i Inżynieria Środowiska z. 32. Aktualne problemy budownictwa i inżynierii środowiska. Cz. II – Inżynieria Środowiska*
- ❑ *Ekonomia i Nauki Humanistyczne z. 8*
- ❑ *Mechanika z. 53*
- ❑ *Prace Kół Naukowych Politechniki Rzeszowskiej w roku akademickim 1998/1999*

Wydawnictwa informacyjne

- ❑ *Plany i programy studiów. Informator dla kierunku Informatyka. Studia dzienne*
- ❑ *Plany i programy studiów. Informator dla kierunku Informatyka. Studia zaoczne*
- ❑ *Plany i programy studiów magisterskich uzupełniających. Informator dla kierunku Informatyka. Studia zaoczne*
- ❑ *Plany i programy studiów magisterskich uzupełniających. Informator dla kierunku Elektrotechnika. Studia zaoczne*
- ❑ *35-lecie Wydziału Elektrycznego Politechniki Rzeszowskiej. Informator Jubileuszowy*
- ❑ *Plany i programy studiów. Informator dla kierunku Mechanika i budowa maszyn. Specjalność Organizacja i zarządzanie w przemyśle*
- ❑ *Plany i programy studiów. Informator dla kierunku Mechanika i budowa maszyn. Specjalności: Komputerowe wspomaganie procesów technologicznych, Pojazdy samochodowe*
- ❑ *Rzeszow University of Technology. Guide for the exchange students. Socrates Erasmus*

Genowefa Spólnik

Fraszki

Stanisław Siekańca

COŚ Z SZACHÓW

To każdy gracz wytrawny wie, że pionki też liczą się w grze.

POPISOWA ROLA

Na popisową rolę każdy może wyjść w pole.

NIESTETY

Każda szyszka choć taaka, musi trzymać się chojaka.

SAM WINIEN

Był specem tak wytrawnym, że stał się mało strawnym.

CENA SŁAWY

Najpierw na kolumnie, a potem kalumnie.

BURZLIWY

Przeszedł przez życie jak burza, została po nim kałuża.

Akademycki Klub Lotniczy Politechniki Rzeszowskiej

w sezonie lotniczym 2000

Mijający sezon, ze względu na wyjątkowo niesprzyjające uprawianiu naszego sportu warunki pogodowe, musimy uznać za mało udany. Mimo wszystko właśnie w tym sezonie nasi członkowie zorganizowali m.in. IV Ogólnopolski Wielobój Paralotniowy Studentów Szkół Wyższych, obóz naukowo-badawczy w Bezmiechowej, byliśmy współorganizatorami Ogólnopolskiego Spotkania Pilotów Szybowcowych w Tęgoborzu. Braliśmy także udział w spotkaniu członków listy dyskusyjnej "pl.rec.paralotnie" na Żarze i lataliśmy na zawodach w Pińczowie. Koledzy z sekcji szybowcowej współorganizowali pokaz szybowca PW-6 na lotnisku w Jasionce i w Bezmiechowej.

Obecnie w Akademickim Klubie Lotniczym (AKL) Politechniki Rzeszowskiej działają dwie sekcje: paralotniowa i szybowcowa.

Sekcja paralotniowa

Sekcja paralotniowa jest najliczniejszą sekcją AKL. Od kilku lat współpracujemy z AZS PRz. W tym sezonie udało nam się zdobyć kilka licencji paralotniowych wszystkich stopni (L, H, Aogr, Apl, B). Uprawnienia operatorów wyciągarkowych i kierowników lotów otrzymaliśmy na kursie zorganizowanym przez Leszka Mańkowskiego z Aeroklubu Krakowskiego. Stopnie A i B otrzymaliśmy na sesjach egzaminacyjnych zorganizowanych przez Aeroklub Polski. Sporo godzin spędziliśmy, latając nad Skrzycznem i Żarem, skąd udało się nam, pomimo trudnych warunków, wykonać krótkie przeloty.

Odkryliśmy świetne miejsce do latania na Laworcie koło Ustrzyk. Teren jest trudny technicznie, ale widoki i świetny, laminarny żagiel z nawiązką wynagradzają trudy podchodzenia pod górę. Zbadaliśmy półki startowe i wykonaliśmy loty z gór w okolicach Tęgoborza. Świetnie się nam latało za holem w Aeroklubie Pińczowskim, gdzie został ustanowiony nasz klubowy rekord: hol na wysokość 500 metrów. Ze względów oszczędnościowych nie organizowaliśmy w tym roku wypraw na latanie za granicą. Za-

oszczędzone w ten sposób środki chcielibyśmy przeznaczyć na zakup własnej wyciągarki, o którą staramy się już od prawie trzech lat. Niestety, i w tym roku nic z naszego zakupu nie wyszło. A szkoda, bo latanie za wyciągarką np. na lotnisku w Jasionce jest najtańszą formą latania paralotniowego. Polska jest w większości jednak krajem nizinnym, gdzie łatwiej znaleźć wolny kawałek łąki do startu niż wzgórze o odpowiedniej konfiguracji.

Sekcja szybowcowa

Opiekunami sekcji szybowcowej są Marek Zagórski i Rafał Morawiec - studenci WBMiL. W ramach porozumienia pomiędzy AKL a Ośrodkiem Kształcenia Lotniczego (OKL) i Aeroklubem Rzeszowskim (ARz) nasi członkowie korzystają ze sprzętu będącego w dyspozycji OKL i ARz. W tym roku z powodu "trudności lotniskowych" nie lataliśmy na lotnisku w Jasionce.

W Bezmiechowej koło Leska w Akademickim Centrum Szybowcowym były wykonywane loty szybowcowe razem z Aeroklubem Bieszczadzkim, który za zgodą JM Rektora może korzystać z naszego terenu. Nasi członkowie wykonywali loty termiczne i żaglowe na szybowcach jedno- i dwumiejscowych. Zdobyli uprawnienia do startów z lin gumowych oraz operatorów wyciągarki szybowcowej. Na lot i wykonane tam ćwiczenia pozwoliły na uzyskanie licencji szybowcowych.

Olbrzymiej pomocy w szkoleniu naszych pilotów udzielił nam Michał Ombach, instruktor pilot I klasy, absolwent naszej uczelni i członek AKL. Dzięki jego pasji i poświęceniu mogliśmy naprawdę trochę polatać. Swoje umiejętności demonstrował zebranym na szczycie Jodłowa widzom i uczestnikom Ogólnopolskiego Spotkania Pilotów Szybowcowych. Na przyszły sezon zaplanowaliśmy z nim znacznie więcej latania i dużo przelotów.

Prezes
Akademyckiego Klubu Lotniczego
Politechniki Rzeszowskiej
Wiesław Bielak

Tam też lataliśmy w roku 2000

Instruktor pilot Michał Ombach z AKL PRz nad szczytem Jodłowca na szybowcu PW-2 "GAPA".

Widok ze startowiska na Jodłowcu.

Smerek w Bieszczadach. Start na paralotni przy bocznym wietrze to ciężka sprawa.

Start szybowca PW-3 Bakcyl z lin gumowych. Południowy stok w Bezmiechowej.

Ruszajmy się

Sport Akademicki

Wybory w AZS

Klub studencki "Plus" był w dniu 18 grudnia 2000 r. miejscem spotkania zawodników, trenerów i działaczy uczelnianego AZS-u, a zebranie sprawozdawczo-wyborcze było okazją do przedstawienia dokonań i podsumowania czteroletniego okresu działalności ustępującego zarządu, któremu to miałem przyjemność przewodzić. Sprawozdanie komisji rewizyjnej wypadło pomyślnie, a wniosek o udzielenie absolutorium został przyjęty jednogłośnie przez delegatów i sprawił satysfakcję ustępującemu zarządowi. Wiele ciepłych słów usłyszeliśmy z ust JM Rektora prof. Tadeusza Markowskiego, będącego naszym honorowym gościem. Nas "azetesiaków" bardzo cieszy, że współpraca zarówno z władzami uczelni, jak i kierownikiem SWFiS układa się wrecz wzorowo.

Zebranie sprawozdawczo-wyborcze było też szczególną okazją do wyrażenia słów uznania i podziękowania najbardziej ofiarnym działaczom Klubu Uczelnianego -

Wybory do Zarządu KU AZS Politechniki Rzeszowskiej

Fot. własna

otrzymali oni skromne nagrody. Wśród wyróżnionych znaleźli się: Beata Staroń, Magdalena Klich, Grzegorz Sowa, Rafał Rojowski, Marek Birós, Michał Bogucki, Grzegorz Kura, Daniel Władek. Zebrani dokonali wyboru prezesa i zarządu Klubu Uczelnianego na nową 4-letnią kadencję. Funkcję prezesa powierzono koledze Grzegorzowi Sowie - studentowi IV roku WBiŚ.

Nowo wybrany prezes działa w AZS od czterech lat, pełnił poprzednio funkcję sekretarza Klubu. Jest wspaniałym kolegą i dobrym organizatorem, zawsze służy bezinteresowną pomocą. Jestem przekonany, że AZS może tylko zyskać na tym wyborze. Ponadto w skład przyszłego zarządu weszli: mgr Franciszek Gorczyca - wiceprezes ds. sporto-

Stanisław Kołodziej

ZAPRASZAMY NA BAL SPORTOWCA 2001 R.

Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Rzeszowskiej serdecznie zaprasza na XVI Bal Sportowca, który odbędzie się w dniu 17.02.2001 r. w stołówce studenckiej "Akademik".

Jak co roku gwarantujemy wiele atrakcji, a przede wszystkim wspaniałą zabawę przy dobrej orkiestrze. W programie m.in.: ogłoszenie wyników plebiscytu na najpopularniejszego sportowca Politechniki Rzeszowskiej w 2000 roku, wybór Królowej Balu, inne liczne niespodzianki.

Bliższe informacje oraz bilety można uzyskać w Domu Studenckim "Akapit" (biuro AZS-u) pokój nr 7 lub 9, tel. (017) 865-16-76 lub 060-417-70-22.

Autorzy tekstów:

mgr inż. Wiesław Bielał
Katedra Mechaniki Konstrukcji

mgr inż. Maria Anna Bukowska
Zakład Ciepłownictwa i Klimatyzacji

Eustachy S. Burka

Jarosław Mikielawicz
Instytut Maszyn Przepływowych
Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku

Marcin Gębarowski
Student V ZD

Bartosz Górski
Student IV ZD

mgr Stanisław Kołodziej
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

dr hab. inż. Kazimierz Lejda, prof. PRz
Kierownik Zakładu Pojazdów Samochodowych
i Silników Spalinowych

dr inż. Ewa Michalak
Katedra Mostów

prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczóś
Kierownik Katedry Techniki Wytwarzania
i Automatykacji

mgr Marta Olejnik
Główny Specjalista ds. Organizacji
Sekretarz Rektora

mgr inż. Mieczysław Płocica
Katedra Konstrukcji Maszyn

mgr inż. Ryszard Schab
Katedra Elektrodynamiki i Układów Elektromaszynowych

dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz
Prorok ds. Ogólnych

Genowefa Spólnik
Oficyna Wydawnicza PRz

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji
Rozwoju Kadry Naukowej

dr hab. inż. Łukasz N. Węsierski, prof. PRz
Kierownik Zakładu Mechaniki Płynów i Aerodynamiki

dr Tadeusz Zaleski
Komitet Badań Naukowych

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny:

Stanisława Duda
Ewa Dziuban
Cecylia Heneczkowska
Jadwiga Kaleta
Marta Olejnik
(redaktor naczelny)
Mieczysław Płocica
Hanna Sommer
Bronisław Świder
Anna Worosz

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 854-12-60

Wydawca

Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Łamanie i skanowanie zdjęć
Oficyna Wydawnicza PRz

Autor zdjęcia na pierwszej stronie
Marian Misiakiewicz

Druk

Zakład Poligrafii PRz
zam. 84/2000

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 500 egz.

Cena: 2 zł